

A MI TATABÁNYÁNK

10. évfolyam, 2. szám

TATABÁNYA VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK MAGAZINJA

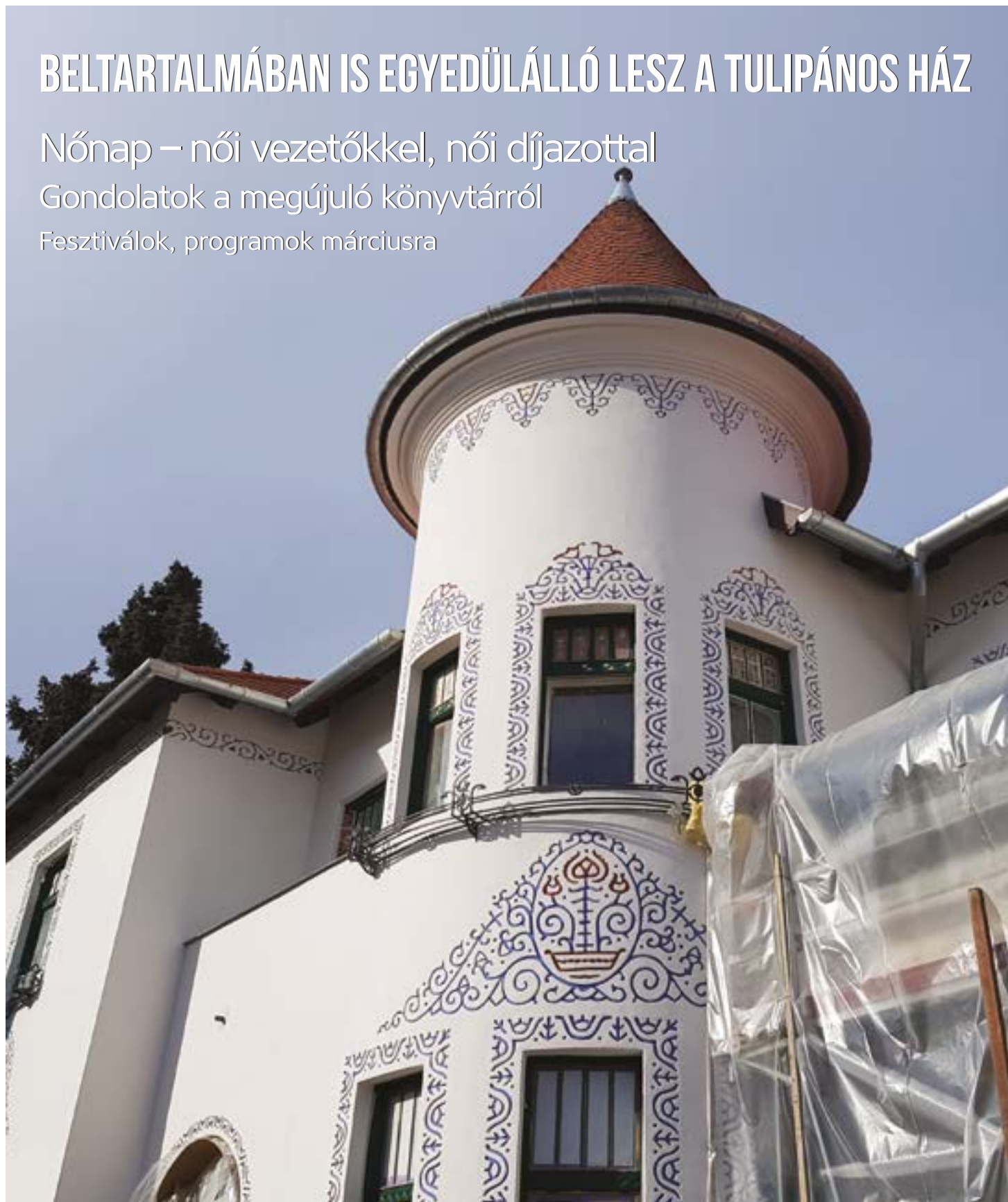
2020. február 27.

BELTARTALMÁBAN IS EGYEDÜLÁLLÓ LESZ A TULIPÁNOS HÁZ

Nőnap – női vezetőkkel, női díjazottal

Gondolatok a megújuló könyvtárról

Fesztiválok, programok márciusra

TARTALOM, AJÁNLÓ A MAGAZINBÓL

5. **Bérkiegészítést ad a város, kilenc éves mulasztást pótolva
Zöld rendeletek a környezetvédelemért**
Levegőtisztaság, a fák és fás szárú növények védelme, klímavédelem, szélsőséges időjárási események.
6. **Díjtalan védőoltás a legkisebbeknek
Lakatlan, de hasznosítható épületek Kertvárosban
Képviselői lakossági fórum a parkolókról és fogadóórák városszerte**
7. **Bemutatjuk a sport- és a klímatanácsnokokat**
8. **Országjáró körút egészségügyi és nyugdíj témákkal**
9. **Bálok, díjak, adományok, nyári diáktervek**
Hírek minden korosztálynak.
- 10-11. **Tatabánya Kultúrájáért dolgozik - interjú Cseh Juliannával
Helytörténet gangos házakkal**
12. **Jól megérdemelt pihenés, több idő a családra**
Beszélgetés dr. Józsa Istvánnal.
13. **Bölcsődei szakmai program zárult, néptáncsal ünnepeltek
Környezeti nevelési konferencia ritka, de annál csodásabb témával**
- 14-15. **Női vezető az egyenruhások között
A közterületek rendjéről hivatalosan és személyesen**
- 16-17. **Nőnap tatabányai hölgyekkel, női szervezőkkel, karrierrel és családdal**
- 18-19. **Megújuló épületek, tartalmas intézményi programok**
Történelem a Tulipános Házban, tudásfejlesztés a könyvtárban.
- 20-21. **Most Fesztivál színházi csemegékkel**
- 22-23. **Érkezik a tavasz és vele olyan művészek, akiket még nem láthattunk, hallhattunk Tatabányán**
24. **Március 15-i ünnepségre várják a városlakókat Bánhidára**

IMPRESSZUM

A MI TATABÁNYÁNK - Kiadja: Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata 2800 Tatabánya, Fő tér 6.

ISSN-szám: 20629516, X. évfolyam 2. szám, 2020. február 27.

POLGÁRMESTERI INTERJÚ
2020. FEBRUÁR

Az elmúlt hónapok a költségvetés előkészítésével teltek - a polgármester elvárásai szerint nem az íróasztal körül, számológép fölött, zárt ajtók mögött, hanem a lakosság folyamatos tájékoztatása mellett. Az eredmény a február 20-i közgyűlésen született meg 17 igen, 1 nem szavazattal. Amikor rákérdeztem az egyeztetések "kulisszatitkaira", nem gondoltam mennyire találó ez a kifejezés a valóságra.

Decemberre kellett összegyűjteniük és leadniuk a körzeti fejlesztési igényeket a képviselőknek. Ezt követően a szakirodák előzetes kalkulációk alapján mintegy beárazták a terveket. A frakciókkal megtörtént az első egyeztetés, majd lakossági fórumsortot hirdetünk. Alapvető igényem volt, hogy személyesen találkozzunk a városlakókkal, hiszen ők ismerik közvetlenül a saját környezetük problémáit. Ezenkívül a város egészének költségvetését is látnia kell mindenkinek, hiszen minden Tatabányáról, az itt élőkéről szól.

Az, hogy a nyolc helyszínen 1200-nál is többen vettek részt, az érdeklődést jól mutatta...

Egyértelműen. Amit viszont mi éreztünk közvetlenül, az a bizalom. A városlakók olyan problémákat is elmondtak, amelyeket hosszú évek óta folyamatosan jeleznek, mégsem történt semmi előrelépés. Nem szabad hi-tegetni az embereket. Ami be-lefér a napi városműködtetési feladatokba, azokat hamarabb meg lehet oldani, de a komplex problémák komoly tervezést igényelnek. A szakirodák vezetői mindenhol feljegyezték a felmerülő kérdéseket és gyakran már

"Az egyeztetések során sokszor úgy éreztem, mintha pókereznék"

a helyszínen választ kaphattak rájuk az érdeklődők. Nagyon jól látszik, hogy igénye van a lakosságnak a közvetlen tájékoztatásra. Ilyen alkalomra a korábbi évek költségvetési előkészítésében nem volt példa. Az adott városrész képviselőivel közösen - pártállástól függetlenül - vetünk részt a fórumokon, ahová fiatalok, középkorúak, idősek egyaránt eljöttek és feltették az őket érintő kérdéseket, de születtek nagyon jó ötletek is, melyeket utólag is köszönünk.

A lakossági fórumokat újabb képviselői egyeztetések követik? Milyen hangulatban teltek? Lehet kulisszatitkokat tudni róla?

A képviselői egyeztetések során minimális volt a kommunikáció. Sokszor úgy éreztem, mintha pókereznék. Nem mindenkinél lehetett következtetéseket levonni, nem volt mindig őszinte az együttműködés. Tisztelet a kivételnek, akiknek hálás is

vagyok. Több körben leültünk a frakcióvezetőkkel, külön-külön a képviselőkkel, de akár városrészek esetében több érintett képviselővel is. A közgyűlésen ennek ellenére 26 módosító indítványt nyújtottak be. Ezek nem fejlesztésekre, hanem egy-egy szervezet támogatására vonatkoztak, ami beépíthető lett volna egyrészt az egyeztetések során is, vagy akár később, év közben, amikor módosításra van lehetőségünk. Úgy érzem, többen is törekedtek visszatartani információkat, elképzeléseket, hogy aztán a nyilvánosság előtt, a közgyűlésen mintegy erőfitogtatásként színházat csinalhassanak. Ez tőlem távol áll, de ha ez a játszma, akkor ebben kell megfelelni amellelt, hogy a szakmai igényességemből nem adok le.

Ha már a szakmát említette - segítette a költségvetés összeállításában, hogy számokkal dolgozik?

Igen. Az a tapasztalat is jól jött, hogy egy kistélepusülésen nyolc évig képviselő voltam és a pénzügyi bizottság elnökeként dolgoztam. Más nagyságrend persze, de az alapok adottak. Kaptam is olyan kritikát az egyik fideszes képviselő asszonytól, hogy máskor már október közepén elkészültek a körzeti fejlesztési tervek. Kérdelem én: hol voltunk mi- ez a testület, ebben az összetételben és én polgármesterként október közepén? Meggyőződésem, hogy szűk 3-4 hónap alatt nulláról ilyen mélységű információval rendelkezni egy ekkora, és ilyen összetett költségvetésről, nem könnyű feladat. Állítom ezt úgy, hogy a napi munka mellett olyan összesítéseket, státuszjelentéseket, táblázatokat kértem a szakirodától, amelyek nem álltak rendelkezésre. A korábbi városvezetés nem kérte ilyen átlátható, folyamatosan követhető, minden résztvevő számára jól kontrollálható formában a munkavégzést. Türelemre is szükség volt mindannyiunk részéről, amikor nem haladtunk az elvárt ütemben.

Az elfogadott rendeletben érez valahol komoly veszteséget?

Kötöttünk kompromisszumokat. Számomra minden sor ugyanolyan fontos volt. Így amikor az egyik rovására egy másik terület kapott nagyobb figyelmet, el tudtam fogadni. Az aránytalanságokat viszont nem. Fontos volt a közalkalmazottak bérrendezése - mind az összege miatt, mind amiatt, hogy kilenc éve nem történt meg. Ennek részleteivel külön cikkben foglalkozik az újság. Más intézményekben is arcpírítóan kevés fizetésről számolnak be, de az önkormányzatnak nem mindenhol van közvetlen ráhatása a bérekre. Például éppen ennél a kérdésnél álltam értetlenül a végszavazás eredményét látva. Boda képviselő úr végig helyeselte, üdvözölte a bérrendezést az egyeztetések során, majd nemmel szavazott a költségvetés egészére.

folytatás a következő oldalon...

Van olyan terület, ami nem kap elég figyelmet a költségvetésben?

Igen és nem a válaszom. Igen, mert a lakosságnak jogos igénye, hogy eredményeket lásson. Nem, mert azonnali kivitelezésre nincs mindig lehetőség. Ilyen a csapadékvíz elvezetése és a parkolók hiánya. Mivel komplex, több területet érintő és nem körzetenként jelentkező feladatról van szó, koncepció szintjén kell megterveznünk. Így most a tervezési időszak következik, majd egy ütemezett megvalósítás.

Amint kifutnak a nagyobb projektek a városban -a már jól láthatóan megnövekedett költségekkel-, remélem tudunk forrást fordítani bér-lakások kialakítására a használaton kívüli épületekben. Erre már az idei módosítások során törekedni fogok. A vasútállomás akadálymentesítésére nem félmegoldást, hanem a 21. századi

igényeknek megfelelő megoldást keresünk. A Modern Városok Programján belül kérjük a források átcsoportosítását. A tárgyalások már folyamatban vannak.

Mely részét érte a legtöbb kritika a tervezetnek?

A lakossági tájékoztatásról szólót. Itt a városi havilap hasábjain is többször írtunk már arról, hogy modernizáljuk a tájékoztatás rendszerét. Átalakultak a médiafogyasztási szokások az elmúlt 6-8 évben. Folyamatosan változnak és ezt nem követték a városi csatornák. A legkönnyebben a közösségi oldal megjelenésein tudtunk előrelépni, mert az korábban nem is létezett hivatalosan, önkormányzati formában. A jelenlegi honlapot nem lehet átalakítani, annyira elavult. Egy teljesen új, sokkal több funkcióval rendelkező, igazán városi portál már igazán

kijár a tatabányaiaknak. Az újság szerkesztését visszavettük saját kézbe, így egy szolgáltató, informális lapot adunk ki, melynek a tartalmi megújítása már érzékelhető, a grafikai megjelenés pedig amint lejár a korábbi kötött szerződés, szintén modernebbé válik.

A közösségi televízió már keményebb dió. Az a célunk, hogy minél több tatabányaihoz elérjen minél több információ. Nem utólag, és nem statikus tálalásban. Nem kritikát fogalmazok meg a jelenlegi műsorokról, hiszen annak is volt helye, létjogosultsága akkor, amikor kialakították. Munkatársaimmal új, informatívabb, lendületesebb tartalmat szeretnénk viszontlátni és közvetíteni a lakosság felé- a rendezvény-szervezők, a fiatalok bevonásával. Ehhez új működési modellt dolgozunk ki, ami a jelenlegi, pénzügyileg átláthatatlan rendszert felülírja. A márciusi közgyűlésig több

egyeztetés következik annak érdekében, hogy mind az önkormányzat, mind az intézményei olyan televíziós modellt használhassanak a lakosság széleskörű tájékoztatására, amely költség-hatékonyabb a jelenleginél és rugalmasan követi a megváltozott médiafogyasztási szokásokat. Ehhez ki kell szabadítani a most még lekött forrásokat a jelenlegi egyedüli beszállítói szerződésből.

Mi a következő feladat?

Arról inkább majd a következő lapszámban írjunk! Előljáróban annyit, hogy minden munkatársamat arra kértem, merjen kreatív lenni és gondolja újra, vegye elő azokat az elképzeléseit, ötleteit, amit a szakmai tudásával ötvözve a város javára tudunk fordítani.

-pruzsina-

BÉRKIEGÉSZÍTÉS, KILENC ÉVES MULASZTÁST PÓTOLVA

Tíz százalékos bérkiegészítést kapnak júliustól Tatabányán a városi fenntartású intézményekben dolgozó közalkalmazottak. Az intézkedés a szociális munkásokat, óvodapedagógusokat, bölcsődei dadusokat, továbbá levéltári, múzeumi és színházi dolgozókat, könyvtárosokat érinti. Azt a kört, ahol közvetlenül lehetősége van a városnak a kiegészítésre.

Az intézményi és szakszervezeti vezetőkkel a az elmúlt hetekben folytatott megbeszélés központi témája az a jelentős mértékű bérkiegészítés volt, melyre a február 20-i közgyűlésen tett javaslatot a polgármester. Az ágazat bérhelyzete elsősorban a központi döntéshozók felelőssége, hiszen ők határozzák meg a bértáblákat. Viszont az önkormányzatnak van lehetősége bérkiegészítésre, ez kilenc év után először történik meg.

A 2020. évi költségvetésben Szücsné Posztovics Ilona polgármester a teljes bértömegre értendően 10 százalékos bérkiegészítést javasolt a közalkalmazottak számára. Polgármester asszony elmondása szerint az a cél, hogy 3 év alatt

összesen 30 százalékos béremelést hajtsunk végre, ennek első lépése következik júliusban.

A bérköltségek tervezésénél sok szempontot kellett figyelembe venni, az óvodai és bölcsődei dolgozók esetében kormányzati ígéret van az ágazati bérrendezésre, ezért itt nem 10 százalékot hanem havi 20 ezer Ft-os bérkiegészítést határoztak meg. Az óvodáknál fontos megemlíteni, hogy meghagyták a csoportpénzt is, ezzel együtt került sor a bérkiegészítésre.

A szakszervezeti vezetők javaslatot fogalmaztak meg egy többéves kollektív megállapodás megkötésére a város és a szakszervezetek között, melyben a különböző jutalmazási kereketek évente újratárgyalnák.

Szücsné Posztovics Ilona elmondta, hogy a hivatal egy jutalmazási keretre vonatkozó javaslatot is kidolgozott, ezt várhatóan a költségvetési rendelet módosításakor, év közben fogja előterjeszteni. Polgármester asszony elmondta, figyelembe kell venni, hogy a korábbi évek nagyberuházásait idén le kell zárni. A nagy projektek elhúzódása, az építőipari árak emelkedése és az épületek üzemeltetési költségei miatt több önerő ráfordításra van szükség, mint ahogy azt korábban tervezték. A harmadik negyedévben már jobban lehet látni a város pénzügyi helyzetét, ekkor visszatérhetnek a további bértárgyalásokhoz.

A megszavazott intézkedések, mellyel az elmúlt kilenc év mulasztását kívánta törleszteni a városvezetés, összességében több mint 850 tatabányai közalkalmazottnak, és több ezer családtagjuknak jelent segítséget.

TATABÁNYA 2020. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSE SZÁMOKBAN

31,4 milliárd főösszeg

- 9,5 milliárd helyi adóbevétel, ebből 6 milliárd helyi iparűzési adóbevétel**
- 14,9 milliárd jut működésre**
- 16,5 milliárd jut fejlesztésekre**
- 12 egyéni választóközrztben egyenként 60 millió Ft-ot oszthattak el a képviselők körzeti fejlesztésekre** (összesen. kb. 700 millió Ft)
- A civil szervezetek, egyesületek és nyugdíjas szervezetek esetében a támogatás nagyságrendje nem változott.**

Zöld intézkedések

Módosult a **levegőtisztaság-védelmét szolgáló** Füstköd-Riadó Terv. A jelenlegi módosítására adminisztratív okokból volt szükség, viszont a testületben egyetértés volt abban a tekintetben, hogy később szükség lesz tartalmi módosításokra is: meg kell vizsgálni, hogy tájékoztatási és riasztási esetekben milyen lépéseket kell tenni a levegő tisztaságának érdekében. A lakosság jelezte igényét új levegőminőség mérő állomás létesítésére, a szakiroda tájékoztatása szerint már történtek is lépések a megvalósítás irányában.

A **fák és fás szárú növények védelméről** az önkormányzatnak nem volt korábban helyi rendelete. Renczes Dávid önkormányzati képviselő javaslatára a szakiroda munkatársaival

előkészítették a rendelet megalkotását. Polgármester asszony elmondta: fontos, hogy a város biztosítsa gyermekeink, unokáink számára a tiszta levegőt, az élhető klímát, a zöld környezetet. Folyamatosan érkeztek lakossági bejelentések a különböző beruházások környezetromboló hatásai miatt. Ezzel kapcsolatban vizsgálatot folytatott le a város, melyből kiderült, csak az engedélyezett mennyiségű fát vágták ki. Szükség van azonban a rendelet előkészítésére, amely sokkal szigorúbban szabályozza a kivágást és a pótlást.

Elfogadta a közgyűlés a **klíma-vészhelyzetről szóló előterjesztést**. Szücsné Posztovics Ilona javasolta az önkormányzat intézményei és többségi tulajdonában álló gazdasági társaságok

átvilágítását abból a szempontból, hogy azok működése miként hat az éghajlatváltozásra. Ennek ismeretében tud döntést hozni a közgyűlés arról, hogy milyen határidővel tűzhető ki a karbonsemlegesség, illetve a zöldenergiára való teljes áttérés elérése.

Döntés született a **szélsőséges időjárási események** esetében irányadó protokollok felülvizsgálatára, valamint Tatabánya klímaprogramjának felülvizsgálatára, melyet városunk Magyarországon elsőként alkotott meg 2007 decemberében. A program bemutatja a város alkalmazkodási és megelőzési lehetőségeit szektorokra bontva. A program aktualizálása, frissítése érdekében Európai Unió pályázatot nyújtott be a város. Amennyiben a pályázat támogatást kap, úgy ennek keretében a program felülvizsgálata mellett Tatabánya klímaadaptációs és mitigációs intézkedési terve is elkészíthető lesz.

-vm-

Díjtalan védőoltást javasolt, elfogadta a testület

A város 2017-ben hívta életre a Tatabánya 70 programot. Ennek keretében minden újszülött után annyi ezer Forint jár a szülőknek, ahány esztendő a város, az alsó tagozatos diákok díjtalanul utazhatnak a helyi járatokon, ingyenes az idősek házi segítségnyújtása, de támogatja Tatabánya a 70 éven felüliek tüdőgyulladás elleni védőoltását is. Mivel a kisgyermekek bárányhimlő elleni oltása bekerült a kötelező oltások közé, államilag támogatottá vált, így az önkormányzat ehelyett a gennyes

agyhártyagyulladás elleni védőoltást finanszírozza. Erről nyújtott be önálló képviselői indítványt Schmidt Csaba frakcióvezető, melyet a február 20-i közgyűlés el is fogadott. A teljes védettséghöz három oltás szükséges. Az idén júniustól a harmadik, jövő januártól a harmadik és második, majd 2022. januártól már mindhárom oltást a város finanszírozza azoknak, akik erre igényt tartanak. Összességében 800 kisgyermekkel számolva ez 20 millió Forint kiadást jelent a város költségvetésében.

KÉPVISELŐI LAKOSSÁGI FÓRUM, FOGADÓÓRÁK

Turza Károly önkormányzati képviselő lakossági fórumra várja a Bánhidai lakótelepieket. téma: a lakótelep forgalmi rendje és a parkolókialakítási lehetőségek időpont: március 5., 17.00 helyszín: Máltai Játsszótér

Turza Károly	március 12., csütörtök	17.00 Váci Mihály iskola
Frankné Farkas Gabriella	március 2., hétfő	17.00 Sárberki iskola / (5. számú választóközet)
Hoffer Dávid	március 4., szerda	17.00 Bányász Művelődési Otthon / (12. számú választóközet)
Lusztig Péter	március 2., hétfő	17.00 Szlovák ház / (4. számú választóközet)

LAKATLAN, DE HASZNOSÍTHATÓ ÉPÜLETEK KERTVÁROSBAN

Egy januári rendőri intézkedés híre terjedt a Facebookon, sokan így szerezhettek tudomást a Puskin út 7/C szám alatti épület állapotáról. A kertvárosi elhagyott épületben történekről Hoffer Dávid önkormányzati képviselő számolt be személyes oldalán. „Decemberben kaptam a lakossági megkeresést, hogy a volt GyIVI épületéből radiátorokat loptak el, és lakhatatlanná tették a valaha jobb napokat látott épületet.” – mondta el az önkormányzati képviselő. A megosztott képeken falból kitépett gázcsövek és levett radiátorok, szétszaggatott kerítés, szeméthalmok láthatók

mindenhol. A képviselő kérésére a rendőrség kivonult a helyszínre, és öt embert állítottak elő, akik illegális lakásfoglalók voltak. Hoffer Dávid szerint a szomszédok jó ideje rettegésben éltek, a közbiztonság jelentősen romlott a környéken. Elmondása szerint a problémát már augusztusban jelezték az akkori körzeti képviselő asszonynak, de intézkedés nem történt. Az említett épületet 2015-ben zárták be, akkoriban 12 összkomfortos garzonlakást foglalt magában. Miközben Tatabányán jelentős a lakáshiány, a meglévő közel kétezer bérlakásra is két-háromszoros a túljelentkezés,

nagy felelőtlenség nem foglalkozni a kihasználatlan, de lakhatásra hasznosítható épületekkel – mondta el a képviselő. Fekete Miklós alpolgármester arról tájékoztatott, hogy már felvette a kapcsolatot a tulajdonossal és tárgyalást kezdeményezett egy lehetséges megállapodásról az épület bérlakásként való hasznosítására vonatkozóan. „Egész Tatabánya, így Kertváros is tele van hasonló, megoldatlan problémákkal, legutóbb a szintén régóta üresen kongó, régi Spar épülete felől érdeklődtem.” – tájékoztatott Hoffer Dávid. A kertvárosi lakótelepen élők régóta sérelmezik, hogy nem

történik lépés ebben az ügyben, ők szeretnének a közelben bevásárolni, mondta el a kertvárosi képviselő. Hoffer Dávid felvette a kapcsolatot az üzletlánc képviselőjével. Azt a választ kapta, hogy a Spar jelenlegi üzletpolitikája nem teszi lehetővé az újra nyitást, viszont a hasznosíthatja más vállalkozás.

„Jelenleg is azon dolgozom, hogy partnereket találjunk az üzlet hasznosításához. Minőségi, megfizethető és széles árukínálatra van szükség, hiszen ez a tényező és a vásárlók száma szorosan összefügg.” – mondta el terveit a képviselő.

Milyen plusz feladatai lettek december óta sporttanácsnokként?

A sporttal és ifjúságügyekkel kapcsolatos feladatokat koordinálom, gyakorlatilag egy összekötő kapocs vagyok az önkormányzat és a sportegyesületek között. Tárgyalok a sportszervezetekkel és az

Balogh Ferenc

Renczes Dávid

Miért fontos, hogy egy városnak legyen klímatanácsnoka?
A 21. század legfontosabb kihívása a globális klímaváltozás, olyan tények állnak rendelkezésünkre, amelyek alapján ez nem kétséges. Gondolok itt az átlaghőmérséklet emelkedésére, a szélsőségesen csapadékos és ezzel párhuzamosan a szélsőségesen száraz időszakok számának megemelkedésére, a szélsőséges időjárásra.

ügyes-bajos ügyeiket tolmácsolom az önkormányzat felé. A város jelentős összeggel támogat sportszervezeteket, ezért jó, ha van valaki a képviselő-testületben, aki ezt felügyeli.

A város jelenleg megfelelően támogatja a helyi sportszervezeteket? Vagy jelentősen több igény érkezett be december óta?

Sportpályázati kereten jelenleg 30 millió Ft van egy évben. Ezt lehetne bővíteni a jövőben, hiszen mindig lehet színvonalasabban szervezni egy sporteseményt, lehet új

programokat is bevezetni. Főleg olyan, nagyobb tömeget megmozgató rendezvényekben gondolkodom, mint a Gerecse 50 vagy az évek óta megrendezett óévbúcsúztató kerékpáros felvonulás. Tatabányának ez egyfajta imidzset is fel tudna építeni, valamint felpeszdtítené a közéletet, a sportéletet. A közeljövőben szeretném áttekinteni a város sportkonceptióját, javaslatokat fogok tenni ezekre vonatkozóan. A lényeg, hogy minél több ember minél több korosztályból be legyen vonva a sportéletbe.

A versenysportban profi szakmai munka folyik, nemcsak a futball és kézilabda, hanem a küzdősportágak, atlétika, súlyemelés sportágakban is. A lakosság részéről is igény a versenyeken való részvétel nézőként, szurkolóként. Hosszabb távú céljaim egyike, hogy legyen lehetőség tehetőséges sportolókat kinevelni, akik a város hírnevét öregbítik. A szabadidősportnál célszerű lenne a forrást bővíteni, hogy azoknak is legyen lehetőségük sportolni, akiknek nincs idejük a héten 4-5 alkalommal edzeni, viszont szívesen megmozdulnának.

BEMUTATKOZNAK TANÁCSNOKAINK

Egyes önkormányzati feladatkörök ellátásának felügyeletére a közgyűlés három képviselőt tanácsnoknak választott a 2019. decemberi ülésén. Balogh Ferenc sporttanácsnokot és Renczes Dávid környezet- és klímavédelemért felelős tanácsnokot kérdeztük eddigi munkájukról.

A Boda Bánc közbiztonsági tanácsnokkal készült interjút következő lapszámunkban olvashatják.

A városnak rendelkezésre állnak olyan eszközök, amelyekkel mérsékelni tudja a folyamatot, például az ipari park károsanyag kibocsátásának csökkentésére vonatkozóan, valamint az új beruházások kapcsán a várható környezeti hatások vizsgálatában. A város arra is képes, hogy megóvja a zöldfelületeket és növelje ezek mértékét. A város kezében van a közlekedés alakítása is, különböző eszközökkel lehet növelni a tömegközlekedés arányát vagy az egyéni zöld közlekedési eszközök arányát az autós közlekedéssel szemben, ami így tisztább levegőt eredményez.

A tavaly decemberi kinevezése óta milyen konkrét feladatok voltak?

A január azzal telt, hogy a hivatal munkatársaival előkészítettünk két előterjesztést. Az egyik a klímavédelemről kiterjedése címmel került a közgyűlés elé. Az Európai Parlament, valamint számos nyugat-európai nagyváros önkormányzata is így döntött korábban. Ez az előterjesztés megteremti annak kötelezettségét, hogy végezzünk hatásvizsgálatot a beruházások kapcsán, és ha valamelyikről kiderül, hogy veszélyes a klímára, akkor az adott beruházás nem valósul meg. Ezen kívül az önkormányzati cégek működése is átvilágításra kerül klímavédelmi szempontból. A másik előterjesztés még komolyabb munkát igényelt, a fás szárú növények védelméről és pótlásáról szól. Ez olyan területe a városnak, ami nem

szabályozott rendelettel. A lényege, hogy szigorúbbá teszi a kivágások menetét, szigorú engedélyezési eljárásához köti, és ha valaki engedélyt is kap, szigorú pótlási kötelezettséget ír elő. Így garantálja azt, hogy ne lehessen kevesebb fa, mint ami eddig volt. A zöld civil szervezetekkel való kapcsolattartás is a feladatkörébe tartozik. Igen, a 10 millió fa mozgalom képviselőjével már felvettem a kapcsolatot. Ez egy országos mozgalom, a tatabányai csoportja az elmúlt hetekben keresett meg, hogy szeretnének fát ültetni a városban. Tatabányán is több száz fa ültetése lenne megoldható a segítségükkel, ebben a város segíteni szeretné őket.

A közeledő tavaszi pártkongresszus előtt országjárásra indultak az MSZP politikusai. Korózs Lajossal, a párt országgyűlési képviselőjével, a parlament Népjóléti Bizottságának elnökével beszélgettünk.

A napokban rendkívüli bizottsági ülést tartottak a koronavírus okozta világjárvány ügyében. Kaptak-e kielégítő tájékoztatást a képviselők, és milyen lépéseket tervez a kormány?

Magyarországon eddig még nincs fertőzött, pánikra nincs ok, aggodalomra viszont van. A vírus genetikai törzsét a kínai hatóságok átadták vizsgálatra más országok hatóságainak. Kiderült, hogy a vírus igen agresszív, hetente megduplázódik a fertőzöttek száma.

A rendkívüli bizottsági ülésre minden érintett intézmény meghívást kapott: az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Belügy- és Külügyminisztériumok, az országos tisztifőorvos, a Dél-Pesti Kórház főigazgatója és infektológus főorvosa, valamint az Országos Mentő Szolgálat főigazgatója.

Szlávik János infektológus szerint ha két héten belül csúcson van a járvány, akkor március-április környékén várhatóan le fog csengeni. Ha csak április végén van a csúcs, akkor már milliós számban lehetnek a fertőzöttek. Ebből is látszik, nem tingli-tangli megfázásról vagy nátháról van szó.

Az előző hét végén az látszódtott, hogy viszonylag nagy (2%) a halálozási arány, valamint 40-42%-a a fertőzötteknek intenzív ellátásra szorul. A hónap végére 150 ezerre becsülhető a fertőzöttek száma.

A képviselőkkel két dolgot firtattunk: van-e megfelelő mennyiségű eszköz, megfelelő szakszemélyzet és orvos a járvány megfékezésére. Pintér Sándor elmondta, hogy a büntetvégrehajtási intézetekben három műszakban gyártják a

védőfelszereléseket, belátható időn belül mintegy 1,2 millió védőfelszerelés fog rendelkezésre állni.

A bizottság foglalkozott mostanában az egészségügyi alapellátás kérdésével? Tatabányán is problémát jelent a praxisok állandó betöltése.

Annak idején Kásler miniszter úr programjában kiemelt helyen szerepelt az alapellátás rendbe tétele, de nem úgy tűnik, hogy lenne stratégiai gondolkodás, inkább csak tüzet oltanak.

Az Európai Unióban egy komoly kihívást jelent, hogy a gazdagabb országok nem fordítanak megfelelő anyagi forrást az orvoscépzésre, és inkább elszívják az orvosokat máshonnan.

Magyarországon 450-460 tartósan betöltetlen háziorvosi praxis van, a 3200 településből 1400 településen nincs háziorvos. Vannak térségek, ahol nemsokára egyáltalán nem lesz, mert minden háziorvos nyugdíjaskorú.

Az új Orvosi Kamara vezetőjénél, Kincses Gyulánál nemrég látogatást tettem, és felajánlottam a parlamenti bizottságot platformnak, ahol problémákat vethet fel, megoldásra tehet javaslatot, mi pedig prezentálni fogjuk ezeket a nyilvánosság előtt.

A szakmai szervezetekre a kormányoknak is kutya kötelessége lenne odafigyelni. A nemzeti diszperzit programból ugyanis nem lesz magasabb bér, nem lesz minőségibb ellátás, nem lesz kisebb a leterheltség.

Tavaly novemberben volt Tatabányán a Nyugdíjas Parlament Országos Egyesület megyei fóruma. Korábbi konzultációk alapján készített problématerképről is beszéltek, több pontban taglalták elvárásaikat, melyeket népszavazási kezdeményezésben is megfogalmaztak.

ORSZÁGJÁRÁS EGÉSZSÉGÜGYI ÉS NYUGDÍJ TÉMÁKKAL

Lehet tudni, hogy milyen szakaszban vannak ezek a kezdeményezések?

Igen, már 16 pontról van szó, mindegyik bent van az Országos Választási Bizottságnál, ötöt nemsokára tárgyalni is fognak, többet már második körben. A legutóbb a bizottság egyes fideszes delegáltjai is támogatták a szolgálati időbe számítandó túlórák kérdését, valamint a svájci indexálás visszaállításáról szóló kérdést.

Varga Mihály pénzügyminiszter bejelentette, hogy még az idén törvénymódosítást kezdeményeznek az iparűzési adó átalakításáról. Szó volt az adóalap csökkentéséről a vállalkozások javára, valamint az adóelőleg feltöltési kötelezettség

eltörléséről is.

Lehet többet tudni a tervekről, mint amennyi a sajtóban megjelent?

Egyelőre folyosói pletykákat sem lehet hallani a részletekről. Sok ideje nincs a pénzügyi tárcának, ha ezt a jövő évben érvényesíteni akarja. Akkor lehet benyújtani a költségvetési törvényt április második felében, ha a megalapozó adótörvények március közepe-végén a parlament előtt vannak.

Már egy közepes méretű városban is problémát okozna, ha csökkentenék az adóbevételt. Tatabányán a 9,5 milliárd Ft adóbevételből 6 milliárd csak az IPA bevétel. El lehet képzelni, mi történik, ha a város költségvetésének ekkora hányadát megpiszálják.

AZ ÉVGYŰRŰ ELISMERÉST A SZÉPKORÚAK BÁLJÁN VEHETTE ÁT AZ IDEI DÍJAZOTT

Hetényi Ferenc, a KPVDSZ Területi Nyugdíjas Klub vezetője vehette át az idén a város Évgyűrű elismerését. A Jászai Mari Színházban minden esztendőben februárban rendezik meg a Szépkorúak Bálját, a Tatabányán működő 32 nyugdíjas közösség 260 tagja részvételével. Ez a rendezvény méltó alkalom, hogy a polgármester átadhassa az elismerést annak, aki jelentős eredményeket ért el a város időskorú korosztályának érdekében végzett munkája során, kiemelkedő teljesítményével országos szinten is öregbítette a tatabányai idős korosztály hírért.

Hetényi Ferenc Tatabányán született 1951-ben, azóta is itt él, szereti városát, élete több szállal kötődött a tatabányai bányászathoz. 2009 óta nyugdíjas. 11 évig vezetőségi tagként tevékenykedett a KPVDSZ Művelődési Ház Területi Nyugdíjas Klubjában, 2019-ben lett a klub vezetője. Az általa vezetett közösség létszáma 120 fő. Munkáját a lelkiismeretesség, a társai felé való nyitottság és segítőkészség jellemzi. Nyitott közösségi ember, a nyugdíjas klub vezetése mellett több szenior művészeti csoport aktív tagjaként is munkálkodik. Megalakulása óta tagja a KPVDSZ Szenior Táncklubnak és a KPVDSZ Búzavirág Dalkörnek is.

A díjazottnak nem csak szívből gratuláltak a vendégek, de csoportképen is megörökítették a bál ünnepi hangulatát.

5 éve vezeti a KPVDSZ Önkéntes Klubját, amelyben maga köré gyűjtötte az aktív korú és a lakóközterét tenni akaró nyugdíjas társait. Ez irányú önkéntes munkája rendszeres és példaértékű a városrészen Tatabánya-Újvárosban. Nevét ismerik és elismerik a városban működő senior közösségek vezetői is.

A nyugdíjba vonulás után is megmaradt aktív tenni akaró

embernek, akinek egész napját a közösségben való munkálkodás tölti ki. Segítőkéz és fáradhatatlan nyugdíjas. Társai és a közösségek tagjai mindig számíthatnak rá. Az általa vezetett közösség állandó résztvevője a tatabányai és kistérségi kulturális rendezvényeknek és a KPVDSZ Művelődési Ház vezetőivel és az ott működő csoportokkal is jó munkakapcsolatot ápol.

GÖRDÜLŐ KERTMŰVELŐK

Ötödik szezonját kezdi meg az a közösségi kert, amely "gördülő" nevével is hirdeti:

kerekesszéssel, mozgáskorlátozottan is lehet termelni, kertet művelni, csak kell hozzá egy kis segítség – már ami ágyások kialakítását és közzétételét illeti. A mozgáskorlátozottak Komárom-Esztergom Megyei Egyesülete részesült az idei Agora Estély támogatásában. Az est bevételéből 617 ezer Forintot fordíthatnak sorstársaikra. Mint azt Válczi Ferenc, a szervezet alelnöke elmondta, minden időszakban van teendő. Még fagyos a föld, de a tervezés már folyik és a napokban a magok palántázó földbe, meleg helyre kerülnek. Mire kiültethetők lesznek, nem csak a közösségi kertben, de

értékesítéssel is gyarapítják az egyesület bevételeit.

A háromezer négyzetméteres terület magasságysokkal, széles járófelületekkel rendelkezik. A visszaforgatható anyagokat szeretnék komposztálni, így a következő feladat az erre szolgáló rész kialakítása.

Aki az egyesületi kertművelésben dolgozik, részesül is a terményekből. A munkát jól megosztják, hiszen mindenkinek más tevékenységet tesz lehetővé az egészségi állapota. A felesleget a helyben működő értékesítő helyen, illetve ugyanitt csütörtökön délutánonként a termelői piacon értékesítik, ahová negyven kilométeres körzetből érkeznek a termelők.

A VÁROS A VAKÁCIÓRA KÉSZÜL

Meghirdették a tatabányai iskolák a város Balatonakali nyári táborozási lehetőségét. Az önkormányzat öt millió Forintot biztosít arra, hogy 3x8 napos turnusokban összesen kb. 480-540 diák nyaralhasson a Balaton partján. A szülők hozzájárulása a táborozáshoz 25 ezer Forint – amely tartalmazza a hét éjszakányi szállást, és az étkezést az első nap vacsorájától az utolsó nap ebédjéig. A város a szakképzett pedagógusok díját, ápolószemélyzet 24 órás jelenlétét, a gyógyszereket, a kézműves foglalkozások alapanyagait, néhány program és az autóbuszos utazás költségét fedezi.

Minden évben nagy érdeklődés kíséri az Akali-i táborozást. Az idén alig három hét alatt megtelt az első két turnus. Június 27-től a már megszokott és kedvelt lehetőségek mellett két új ping-pong asztal és a hozzá tartozó eszközök is várják az örökmozgó gyerekeket.

Húszezerenél is több tatabányai gyerkőc táborozott itt, nyitása óta már a második, harmadik generáció nyaralását biztosítja a létesítmény. Mire a tatabányai iskolákban felkerül a táblára a VAKÁCIÓ szó utolsó betűje, Balatonakali készen áll a gyerekek fogadására.

Néger felszabadító harcos - a feliratot kollegái ragasztották az irodája ajtajára. Mert egy interjúban elmondta, hogy ez az ügy is érdekelt gyerekként.

„AZ ÁLMOM, HOGY SIKK LEGYEN MÚZEUMBA JÁRNI!”

Fiúsított kertvárosi lány volt, akit nem nagyon lehetett csajosítani, ment a saját feje után. Bár fölverték a tatai Eötvös József Gimnáziumba, a barátnője miatt mégis az Árpád matektagozatán kötött ki, mert úgy gondolta, az a legnehezebb szak. És mert akkor is vágyott a kihívásra. „Én mindig régésznek készültem, Attila sírját akartam megtalálni” – mondja félig viccesen Cseh Julianna, aki bár Attila sírját már nem keresi, de a kihívások ugyanolyan fontosak az életében, mint fiatal lányként.

-Sokan azt gondolják, hogy a régészet kincskeresés. A régészet a múlt feltárása és rekonstruálása. Egyébként

nekünk egy teljesen üres gödör is akkora fejtörést okoz, mint, ami tele van. A régészet egy olyan kísérlet, amit egyszer lehet megcsinálni. Ha azt elrontod, akkor mindent elrontottál. Mielőtt kimegyek ásni, mindent át kell gondolnom, meg kell szerveznem. Hogyha velem bármi történik, aki folytatja, azonnal tudja, mit kell csinálni. Tényleg óriási a felelősség, ami rányomja a bélyegét a kezdetekre mindenképp. Ezen úgy próbálok lazítani, hogy fogom az ásót, meg a lapátot, és nekiállok dolgozni. Akkor még lehet, mert a legfelső részt bontjuk, és meg kell ismernem a föld minőségét. Ezalatt elmegy az izgalom, hogy mi az, amit találni fogunk.

Melyek a legemlékezetesebb ásatásai?

Az első és legmeghatározóbb munkám a dinnyeföldeken, a bronzkori, halomsíros temető feltárása volt. Szakmailag talán a legnagyobb kihívást jelentette, mikor Dózsakertben, a honfoglalás és Árpád kori telepet tártuk fel Vékony Gáborral. Az egyik lehangulatosabb régészeti munka a tatai porhanyóbányában a paleolit lelőhelyen zajlott. A legígéretesebb feltárás – reményeink szerint – a vértesszőlősi lesz: az Által-ér partján római villát, halomsíros temetőt, Árpád-kori, korai bronzkori telepet, középső bronzkori temetőt találtunk nem messze a mostani hídtól. A legmeghatározóbb feladatot pedig természetesen az ölelkező emberpár jelentette.

Amikor a kettőst sírt bemutaták, alig lehetett mozdulni a teremben. Az ölelkező emberpár története bejárta a magyar sajtót.

Egy kollegám azt mondta: megtalált engem a lelet. De a lelet is megtalálta az embereket. Rengetegen eljöttek emiatt a múzeumba, és mindent végighallgattak a témára fűzve. Most azon dolgozunk szakemberek bevonásával, hogy megpróbáljuk az emberpár teljes 3D-s képét létrehozni. Ugyanúgy, ahogy az amerikai filmekben látjuk: felméri a vázat és az izomtapadási, íntapadási pontok alapján rekonstruálják a két arcot. Utána biztos vagyok benne, hogy külföldre is eljut az ölelkező emberpárunk története.

„Ha jól zárul egy ásatásunk, ha látok egy csillogó szemet egy előadásban, arra gondolok, hogy megéri, minden nehézség ellenére. És hála Istennek nem csak egyet látok. És külön szívmengető, hogy ezt észrevették és megjutalmazták ezzel a kitüntetéssel.”

folytatás a következő oldalon...

Hogyan képzeljük el Cseh Julianát régész mindennapjait?

Folyamatosan dolgozok, majdnem minden hétvégén benn vagyok a múzeumban. Ez hobbi is, életmód is, nem csak hivatás. Ásni akkor kell, amikor azt a külső körülmények meghatározzák. Nem lehet tologatni a munkát, megyünk, ha szólnak. Ipari parkba, családi házhoz. A munkám nagy része az ásatásokból, az ásatási anyagok feldolgozásából, megőrzéséből áll. És abból, hogy hogy tudom ezt a közönség elé tárni a legnagyobb színpadon.

Azért az elég nagy kihívás lehet. Járnak az emberek múzeumba? Mennyit változott a szakmájuk?

A legfontosabb most is a gyűjtés, a megőrzés. Az változott meg, ahogy átadjuk a látogatóknak. Sokkal nagyobb felénk az elvárás. A középiskolásokat például a legnehezebb behívni ide, mert nincs idejük. Az az álmom, hogy sikk legyen a múzeumba járni. Egy olyan találkozóhelyet szeretnék, ahol jó a szabadidőt eltölteni, bármikor. Hogy megint családok, baráti társaságok jöjjenek együtt hozzánk. Mint régen.

Mit tudnak tenni azért, hogy újra élő legyen a múzeum?

Zenei barangolásokat, múzeumi vacsorákat, Kavicsösvény-túrákat szervezünk a Gerecsében, hogy az embereket becsalogassuk. S ha egyszer eljönnek, és jól

érik magukat, legközelebb is el fognak jönni. Rendkívül büszkék vagyunk a baráti körünkre, ami tőlünk függetlenül alakult. Ők mindig itt vannak minden rendezvényünkön, és sokat segítenek.

Ha épp nem a múzeumban dolgozik, mit csinál?

Nagyon sokat járok kirándulni, a barátainkkal most fejeztük be a Kék túrát, de lehet, hogy újra kezdjük. (nevet) Aki meg akarja ismerni a hazáját, annak javasolni tudom, hogy induljon el! Itt nincs mese, nehéz, de csodaszép útvonal! A következő úti célunk Felvidék. Ja, és van három fantasztikus unokaöcsém, akik kiskoruktól járnak velem terepre. Értük bármikor, bármit megteszek.

Kiss Vendel igazgatóhelyettesével, és A. Pál Gabriella igazgatóval együtt jártak egyetemre. „Vendivel a vonaton hazafele sokat beszélgettünk, Gabival meg együtt laktunk” – mondja. Tóth Enikő művészettörténésszel fiatalkori barátok. A régi csapat ma is együtt dolgozik.

-Török Zsuzsa-

Cseh Julianna régész-történész, főmuzeológus. A tatabányai Árpád Gimnáziumban végzett 1981-ben, majd a szegedi József Attila Tudományegyetemen szerzett régész-történelem szakos tanári diplomát. 1988 óta dolgozik a Komárom-Esztergom Megyei Múzeumok Igazgatósága kötelékében, 2008-tól a Tatabányai Múzeumban. Szakterülete a bronzkor.

TATABÁNYA VÁROS ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉGE

Közismert tény, hogy Tatabánya város fiatal település 1947-ben lett város, de mint név is csak 1902-óta szerepel a térképeken. Létét és városi rangját egyaránt a szénbányászatnak köszönheti.

A Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat (MÁK Rt) 1896-ban kezdte meg Alsógalla határában közel a vasúthoz az első akna mélyítését, a meginduló kitermelés pedig teljesen új alapokra helyezte a vidék fejlődését. Új iparvidék épült fel itt nem egészen egy évtized alatt. 1897-ben megindult a bányatelep a későbbi Öregtelep építése is. A bányászat és vele a telep gyorsan „kinőtte” Alsógallát és rövidesen másik két település Bánhida és Felsőgalla községek határában is terjeszkedni kezdett. 1902-ben a három község határából kihasított, beépített területen alakult meg az új község Tatabánya. A termelés alá vont terület már 1903-ban túllépte a község határait és ezt követően az újabb építkezések már Bánhida és Felsőgalla falvak területén. Az összefoglaló néven „Új telepnek” nevezett VI-os és VII-es telepek építése 1903-ban kezdődött és 1924-ben fejeződött be.

Közben a bányatelep mellett 1911-és 1914 között felépült a cementgyárhoz kapcsolódó Mésztelep is. És még nem volt vége. 1921- és 1924 között épült fel a VIII-as telep is. Az építkezések utolsó fázisa 1938-tól 1944-ig zajlott három, a korábbiakhoz képest kisebb lakótelep: a „25 ház”, a Síkvölgyi telep, és a XIV-es lakótelep elkészültével.

A semmiből keletkezett új település nem hasonlított a régi patinás városokra, nincsenek méltóságteljes középületei, a történelem szellemét őrző régi egyházi épületei, pompás városi palotái, ódon polgárházai, díszes villái. A bányászat ipari üzemeket munkáslakótelepeket közösségi és kommunális célokat szolgáló épületeket teremtett.

Az ezredfordulóra a MÁK RT által építetett lakótelepeknek csak roncsai maradtak meg, a régi ipari létesítményekből pedig alig őrződött meg valami. Az egykori közösségi és kommunális épületekből is nagyon sok épület eltűnt. A megmaradt épületek alkotják ma Tatabánya építészeti örökségét, értéküket éppen az adja, hogy egy elmúlt történelmi korszak az ipari kultúra, egy település történetében meghatározó szerepet játszó szakmákultúra épített emlékei. Nem bontásra, hanem mint a város múltjának emlékei védelemre, megőrzésre méltók.

- Kiss Vendel – Tatabányai Múzeum -

Január 1-jétől három felnőtt és egy gyermek háziorvosunk adta vissza praxisát, és kezdi el jól megérdemelt pihenését több évtizedes szolgálat után. Interjúorozatunk második részében dr. Józsa Istvánnal beszélgetünk, aki az Árpád utcai rendelőben fogadta betegeit.

Elmesélné, hogyan került Tata-bányára?

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei vagyok, 1969-ben nyertem felvételt a Debreceni Orvostudományi Egyetemre. 1975-ben a Kisvárdán kezdtem orvosi pályámat, és 1980-ban tettem szakvizsgát belgyógyászatból, ebben az évben született meg az első kislányom is. Az első feleségem is orvosként dolgozott, ugyanabban a kórházban. Többször előfordult, hogy túlórázni kellett, és ilyenkor szinte lehetetlen volt megoldani pl. a gyermek időbeni hazavitelét a bölcsődéből.

A kórházigazgatónk nem volt túl készséges a rugalmasabb ügyeleti beosztás tekintetében. Ekkor döntöttünk úgy, hogy új munkahelyet keresünk, az ország több szegletének bejárása után végül Tata-bányára kanyarodtunk. 1981 óta itt élünk, és 1986 áprilisa óta Bánhidán dolgozom, először az Erőmű üzemi-, és körzeti orvosa voltam, a rendszerváltás óta pedig főállású háziorvos.

Egy hasonló lakhatási támogatási programmal ma is ide lehetne csalogatni az orvosokat?

Ha ma valaki azon tanakodik, belevágjon-e egy olyan hivatásba, ahol éjt nappallá téve, akár napi 20 órát is dolgozhat, és cserébe nem méltányos sem az anyagi, sem az erkölcsi elismerése, akkor nem lehet csodálkozni, hogy nem a családorvoslást választja.

Az orvosokat elszívó hatás országon belül is érvényesül, a magánegészségügyben hasonló finanszírozási lehetőségek vannak, mint Nyugat-Európában.

„Azt, hogy ki is a jó orvos, azt az embertársai hivatottak minősíteni.”

Amíg vannak még „mobilis” kollégák, őket ide kellene csábítani minél hamarabb.

Annak idején mi motiválta, hogy orvosi pályára lépjen?

Talán furcsán hat, hogy ezt mondom, de sokáig nem tudtam, hogy gyógyítással szeretnék foglalkozni. A felmenőim között erdészek, illetve pedagógusok voltak. Tizenéves koromig nem vonzott az orvosi terület, inkább a természet világa érdekelt. Később a biológián keresztül nyitottam az emberek világa felé is. Másik fontos tényező az egyik osztálytársam volt, aki megszállottan orvos akart lenni, és meggyőzött, hogy együtt felvételizzunk. Nem bántam meg, hogy hagytam magam rábeszélni, de motoszkal bennem, hogy milyen lett volna erdőmérnökként dolgozni.

Volt olyan orvos példaképe, akire felnézett, akire hasonlítani szeretett volna?

Az egyetemi professzoraim között több példaképem is említhető. Ugyanakkor a mindennapi gyógyító tevékenységemben

nem közülük, hanem az első munkahelyemen választottam példaképet: az első osztályvezető főorvosomat, a belgyógyászatot. Az ő szakmai-, és emberi példáján, és segítségével sajátítottam el azokat a tulajdonságokat, amik egész pályám során elkísértek.

1984-ben bekapcsolódtam az egyetemi oktató munkába. Az oktató orvosi hálózat ekkoriban indult el az egész országban, igyekeztünk mindent elkövetni, hogy az oktató munka egyre hatékonyabb és érdekesebb legyen. Ekkor találkoztam a második példaképpemmel: az Országos Körzeti Orvosi Intézet igazgatójával, dr. Tényi Jenő professzor úrral. Az Intézet, a tanár úr vezetésével, időt és energiát nem kímélve igyekezett mindent elkövetni, hogy a körzeti orvosok mind szakmailag, mind emberileg olyan lehetőségekhez jussanak, amelyek a betegek ellátásának üdvét szolgálják. Számomra ők rendkívül nagy példaértékként szolgáltak, és meggyőztek, hogy érdemes csinálni ezt a pályát.

Gondolkozott már azon, mit fog csinálni a most felszabaduló idejében?

Annyi összegyűjtött és félbehagyott dolgom van, hogy tavaszig biztosan elfoglalom magam. Hogy utána milyen lehetőségeim lesznek, még nem tudom, biztosan tudok majd olyan tevékenységet keresni, ami hasznos lehet.

Korábban lelkes horgász voltam, ehhez valószínűleg visszatérek, valamint a tarokk kártyajátékot szeretném népszerűsíteni a háziorvosok között.

Többen tervezzük egy nyugdíjas orvosklub létrehozását, működtetését. A Bánhidáért Érdemrem arra biztat, hogy dolgozzam továbbra is a városrész közösségért akár a kultúrában, akár az egészségügyben, vagy olyan területen, amelyre most még nem is gondolok.

Az biztos, hogy nem szeretnék bezárkózni, és mivel most felszabadultak bizonyos kapacitások, azokat szeretném is kihasználni. Több idő jut pl. a családra: feleségemre, három kislányunkra és négy unokánkra.

-Varga Máté-

„Tizenéves koromig nem vonzott az orvosi terület, inkább a természet világa érdekelt”

Minden bölcsődei csoportnak hangszerekészletet vásároltak.

Bölcsődei szakemberek szakmai fejlesztését, zenei programokat szerveztek és mozgásfejlesztő játékokat, hangszereket vásároltak Tata-bánya bölcsődéi. A képzésbe tizenegy kisgyermek-nevelő kapcsolódott be, közülük ötven már főiskolán folytatják tanulmányaikat. A program keretében 68 kisgyermeknevelő sajátította el a Ringató módszertanát, klasszikus zenei foglalkozásokat rendeztek a Dallam Alapítvány közreműködésével - a közös daltanulás mellett egy-egy hangszert is megismerhettek bölcsődés gyermekek.

A zenei nevelés szolgáltatá- ba állítható hangszerek csak nagyon kis számban fordultak elő a csoportokban, ezért szükséges volt minden bölcsődei csoportnak hangszerekészlet vásárlására. Felkelti a gyermekek érdeklődését, tartósabb figyelemkoncentrációt eredményez, motiváltabbá teszi őket a zenei foglalkozásba való bekapcsolódásra. A zenei neveléshez szorosan kapcsolódik a mozgásnevelés, hiszen a zene ritmusa, az ének dallama mozgásra ösztönzi a gyermekeket a bölcsődében is, így mozgásfejlesztő eszközök is kerültek a csoportokba.

ZENÉVEL, TÁNCAL, MOZGÁSSAL FEJLŐDNEK A LEGKISEBBEK

A programnak köszönhetően néptáncal fejlesztik a gyermekek ritmusérzékét, a térérzékelést, a testtartást, és a mozgáskoordinációt – mondta el a projektbemutató tájékoztató Szücsné Posztovics Ilona. A polgármester hozzátette: a leghálásabb feladat olyan programokat szervezni, melynek során a kisgyermek és a velük foglalkozó szakemberek fejlődhetnek.

Az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával, a Széchenyi 2020 program keretében megvalósult program során 26 millió Forintot fordítottak ezekre a célokra. A Tata-bányai Egyesített Bölcsődék székhely- és négy telephely intézményében összesen 396 férőhelyen fogadja a kisgyermeket.

A bölcsődei néptáncbemutatója zárta a két esztendősi projektet.

Környezeti nevelési konferencia egy különleges témáról

A tanösvények, a natúrpar- kok, a klíma- és éghajlatváltozás, a fenntarthatóság, az erdei óvodák és iskolák, a környezeti nevelés, a táplálkozásunk – csak néhány téma az elmúlt 23 esztendőből. Tata-bánya Önkormányzata, és a MTESZ Komárom-Esztergom Megyei Egyesülete minden évben megszervezi a környezeti nevelési konferenciát. A megye intézményei, szakmai szervezetei, lakossága számára

meghirdetett programban az idén egy olyan témát választottak a szervezők, amely általában – méltatlanul - a perifériára szorul, pedig mindenhol körbevesz bennünket: ez a gombák csodálatos világa.

A gombák élete – gombák a ház körül címmel Liszt András gombaszakellenőr, növényorvos előadását, Gombák a házban címmel pedig Barnáné

Susa Éva, a megyei népegészségügyi főosztály munkatársának előadását hallgathatták meg az érdeklődők. Fél Attila gombaszakellenőr és oktató vetített előadása a Vértesben és a Gerecsében fellelhető gombákról szólt.

Annak ellenére, hogy a gombák a ház körül, az emberekben és az embereken, az élelmiszereinkben és a környezetünkben is fellelhetők,

keveset beszélünk róluk. Jelenlétük kapcsolódik a klímához, ezáltal a környezetvédelmi kérdéskörhöz is. A gombák jól mutatják élőhelyük minőségét. A föld elsivatagoso- sodása (illetve a ritkább, de hevesebb csapadék) rájuk is veszélyt jelenthet, létükhöz folyamatosan vízre van szükségük. Tata-bánya az átlagosnál nagyobb zöldfelülettel rendelkezik, karszthegység veszi körül a várost, mindez együtt biztosítja a megfelelő páratartalmat. A parkokban tavasztól ősziig megtalálhatók a zuzmók (a gombák és a mohák együttélése) és a kalapos gombák is.

Megtalálta őt a feladat, majd sok vívódás után a váltás mellett tette le voksát. Azóta eltelt közel fél év, és még mindig úgy érzi, nehezen éri utol magát. Női vezető, aki nem ismeri a lazaságot, szeret rendet tartani közvetlen környezetében is. Csatári Éva a legnagyobb létszámú iroda, a Városrendészet vezetője.

Tavaly szeptember hatodikán, akkor még csak október végéig, egyik napról a másikra vettem át az iroda vezetését. Nehezen álltam kötélnek – egyrészt nagyon jó csapatban dolgoztam, másrészt szerettem a feladatomat, nem tudtam elképzelni a változást. Pár hét elteltével mégis alárendeltem a saját érdekeimet a hivatal és az iroda érdekeinek és azt kell mondanom, minden megszerzett tapasztalatomat tudom hasznosítani a Városrendészetnél.

Azóta egyszer sem érezte, hogy megbánta a váltást?

Amikor október végén már az új polgármesterhez mentem tárgyalni, hogy folytassam-e a munkát, hiszen eddig tartott az első vállalás, úgy indultam el, hogy nem maradok. Viszont megerősítést kaptam abban, hogy mind a kollégák, mind pedig a vezetés számít rám. Elsősorban önmagamban kellett rendet tennem, mert hiába vagyok egy erős jellemű nő, a lelkemet nagyon megviselte a váltás.

Úgy érzem, nem változtam az elmúlt hónapokban – ugyanolyan alázattal és lendülettel dolgozom, mint előtte. Az viszont komoly kihívást jelentett, hogy egy olyan irodát örököltem meg, ahol a kollégákból egy hatékonyan dolgozó, produktív csapatot kellett építenem. Ez a folyamat még nem ért véget, de az biztos, hogy az alapvető működési elvek, szabályok lefektetése után a kölcsönös bizalom elvén, az őszinteségen alapul kapcsolatunk, így dolgozunk a közös célokért.

Csatári Évával és Békési László helyettesével nem kellett messzire mennünk, hogy illegális hulladékelhelyezésről készülhessen fotó

Azóta jobb a helyzet?

Az idővel még mindig hadilábon állok. A rám hagyományozott feladatok, az ezzel párhuzamosan jelentkező napi feladatok és elvárások azt eredményezik, hogy még mindig nem értem utol magam, illetve nagyon sokat kell még tanulnom a szakmáról is. Családom, gyermekeim támogatása és megértése fontos számomra a belső egyensúly megtartása érdekében. A határidős feladatok mindig előnyt élveznek. Elengedhetetlennek tartom az információátadást, így igyekszem minél gyakrabban csoportértekezleteket tartani. Ez főleg a közterület-felügyelőknél kimagasló, hiszen minden napjuk 7 órakor eligazítással indul, melyet a helyettesem, Békési László tart. A délutáni értekezletet szolgálatváltáskor már a napközbeni történésekre és a hivatali tudnivalókra alapozva tartom meg.

Hogyan áll össze az iroda feladata?

Kollégáink három csoportban dolgoznak – veszi át a szót Békési László. Az egyik a Térfigyelő csoport, mely a Polgármesteri Hivatal épületében működik és a közterületi kamerarendszert üzemelteti,

„Kölcsönösen inspirál bennünket, hogy egy csapatként dolgozunk”

EGY NŐI VEZETŐ AZ EGYENRUHÁSOK ÉLÉN

figyeli. A másik terület – amellyel a lakosság is közvetlen kapcsolatban áll – a Parkolási csoport. A harmadik pedig a Közterület-felügyeleti csoport.

Ez utóbbival kapcsolatban él a legtöbb tévhit a városban. Egyik ilyen tévhit, hogy érdekeltek lehetnek a bírságok kiszabásában. Egy zárt rendszerű, licenz alapján működő folyamaton fut végig minden eset. A felügyelők feladata a közterületeken észlelt szabálysértések rögzítése, a figyelmeztetés, helyszíni bírság kiszabása, eljárás indítása. A helyszínen állapítják meg, hogy milyen intézkedésre kerülhet sor jogszerűen. Nem az a cél, hogy mindenkit kivétel nélkül megbüntessenek. Önálló döntési jogkörrel rendelkező hivatalos személyekről beszélünk,

akik ismerik a jogszabályi és helyi szabályozásban rögzített kereteket. A közterület-felügyelők hétköznapi 7-23 óráig, pénteken és szombaton pedig 0-24 órában látják el munkájukat.

Csak a járőrözés során szankcionálnak, vagy a bejelentések kivizsgálása is az ő feladatuk?

Mindkettő. A lakosság, az önkormányzati képviselők, vagy a társszervek részéről is érkezhethet megkeresés, bejelentés, ezeket is ők vizsgálják ki, rögzítik. A leggyakoribb probléma a parkolásból és a hulladékelhelyezésből adódik. Az gépjárművek száma növekszik, a parkolók építése, kialakítása pedig nem képes lekövetni azt, hogy adott lakóterületen egy család már

folytatás a következő oldalon...

A KÖZTERÜLET FELÜGYELET MUNKÁJÁRÓL

1984 óta működik városunkban közterület-felügyelet. A Városrendészeti Iroda vezetőjének irányításával jelenleg 15 közterület-felügyelő dolgozik, akik a hét minden napján, megszakítás nélküli munkarendben látják el feladataikat.

A közterületek rendje és tisztasága a lakosság közérzetét, biztonságérzetét befolyásoló tényező. E rend és tisztaság hatékonyabb védelmét szolgálja a közterület felügyelet. Szolgálati feladatainak szervezésekor és végrehajtásának teljes folyamatában ügyfélközpontú szemlélet megvalósítására törekszik, amelynek legfőbb célja a közösség szolgálata, a jogsértések megelőzése, a város közterületeinek élhetőbbé, barátságosabbá, biztonságosabbá tétele.

A legfontosabb feladatok: a közterületek rendjének, az önkormányzat vagyonának védelme; a hatályos jogszabályokban, a helyi önkormányzati rendeletekben meghatározott magatartási és közlekedési szabályok betartatása; a szabályszegések és szabálysértések megelőzése, illetve felszólítás azok megszüntetésére; valamint a befejezett szabályszegések, szabálysértések esetén a jogszabályokban rögzített

nem egy, hanem kettő vagy három autóval parkol a lakóhelye körül. A hulladékról pedig tudni kell, hogy minden olyan szemét, ami nem a hulladékgyűjtőbe kerül, illegálisan elhelyezett hulladéknak minősül. A kisebb-nagyobb mennyiségű lom, elektronikai eszköz, bútor, építési törmelék kihelyezése eljárást, büntetést von maga után. Fontosnak tartom megemlíteni, hogy a városban hat körzeti rendész dolgozik, akik az adott területen centralizáltan végzik el közterület-felügyelői feladataikat.

Honnan derül ki, hogy ki szabadt meg ilyen módon a szemetétől?

Itt lép be például a kamerarendszert üzemeltető csoport. Sokszor rögzíti a térfigyelő rendszer az illegális lerakást. Az is gyakori, hogy magából a szemétkupacból

kerül elő olyan nyom, ami alapján be lehet azonosítani az eredeti tulajdonost. A kollégáknak egyébként kötelessége a helyszíni adatgyűjtés.

Az, hogy személy szerint is rendszertő ember segíti a munkában?

Mindenképpen. Korábbi főnököm mellett megtanultam, hogy mit jelent nőként egyenlőnek lenni, ezért a személyiségjegyeimet is bátran használom az irányításban, ezáltal az energiám és motivációm a környezetem felé is kisugározom. Az pedig kölcsönösen inspirál bennünket, hogy egy csapatként dolgozunk. Gyakran feszegetem a határait, többször hallok a környezetemben, hogy lazítanom kellene, de az nem én lennék.

intézkedések megtétele, helyszíni bírságok kiszabása vagy eljárás kezdeményezése az illetékes hatóságoknál. Ezen feladatokat ellátó közterület-felügyelők intézkedésre jogosult, rendészeti feladatot ellátó hivatalos személyek. Szolgálatuk ellátása során formaruhájuk, arcképes szolgálati igazolványuk és sorszámozott jelvényük igazolja a személyüket.

INTÉZKEDÉSI JOGKÖRÖK:

- Az intézkedésükkel érintett személyek személyazonosságának megállapítása, igazoltatása
- szabálysértési eljárás kezdeményezése
- közigazgatási hatósági eljárás kezdeményezése
- helyszíni bírság kiszabása
- üzemképtelen vagy szabálytalanul elhelyezett gépjárművek közterületről történő eltávolítása
- a közúti közlekedésben résztvevő, köztisztasági szabályokat, továbbá megállásra, várakozásra vagy táblával jelzett behajtási tilalomra, illetve korlátozásra vonatkozó szabályokat megszegő gépjárművek megállítása és feltartóztatása
- ruházat, csomag és jármű átvizsgálása, valamint jármű feltartóztatása, ha alaposan feltételezhető, hogy a jogellenesen megszerzett dolog így fellelhető
- a támadásra vagy önvészély okozásra alkalmas tárgy, valamint az általános közigazgatási rendtartásról, szabálysértési vagy a büntetőeljárásról szóló törvény alapján történő lefoglalása, bizonyítékként felhasználható dolog átvételi elismervény ellenében történő ideiglenes elvétele az eljáró hatóságnak történő átadásig
- az önkormányzat tulajdonában, használatában lévő épület, létesítmény és egyéb vagyontárgy őrzése, közbiztonsági szempontból való ellenőrzése, jogellenes cselekmény folytatásának megakadályozása
- tetten ért személy visszatartása, bűncselekmény gyanúja esetén előállítás
- kényszerítő eszköz (könnygázsóró palack, rendőrbot, bilincs, szolgálati kutya) alkalmazása

A közterület-felügyelők járőrpárban, gyalogosan és gépkocsival az eligazításon meghatározott városrészekben és járőrútvonalakon végzik szolgálatukat, kiemelt figyelmet fordítva a lakossági bejelentésekre, észlelésekre. A felügyeleten belül működik ún. körzeti rendész szolgálat is, amely célja a lakossággal való közvetlenebb kapcsolattartás a biztosított hatáskörökön belül, illetve az ehhez kapcsolódó intézkedések végrehajtása az önkormányzati képviselők együttműködésével, közbenjárásával.

A felügyelők együttműködési megállapodás alapján közös szolgálatot is ellátnak a Tatabányai Rendőrkapitányság rendőreivel. Ez a közös szolgálat többször volt már kiemelkedően eredményes. Tavaly ősszel például drogfogyasztókat, január végén pedig több, hulladékot illegálisan kihelyező személyt sikerült tetten érni a város külterületén.

A felügyelet feladatainak teljesítése során a fentiekén kívül szorosan együttműködik a – szintén a Városrendészeti Iroda keretein belül működő – térfigyelő szolgálattal, valamint a Polgármesteri Hivatal más szakirodáival és az egyéb szakhatóságokkal is.

Kilenc nő, kilenc éve dolgozik azokért, akik nyitottak a változásra

Egymásból merítenek energiát a mÉrtékadók

Keretezd át a hétköznapokat! - ezzel a mottóval működött a mÉrtékadó Nők Társasága Család és KarrierPONTját, a dózsakerti Réti utcában. Egy pályázatnak köszönhető a helyszín, de a tartalom, amivel megtöltik, mind-mind azoknak a nőknek az érdeme, akik kilencedik éve munkálkodnak önkéntesként városunkban azért, hogy közösséget teremtsenek azoknak a tatabányai nőknek, akik nyitottak a változásra.

Visszanézve az egyesület elmúlt években való tevékenységét, sokakban merülhet fel a kérdés: „Honnan van ennyi energiájuk ezeknek a nőknek?” A válasz egyszerű: egymásból, a közösség erejéből. Felismerték, hogy egy közösség, ahol hasonló gondolkodású, ám szerteágazó területről érkező nők találkoznak, abból bizony nagyszerű dolgok képesek születni. A nő alapvetően vágyik a teremtésre. Ezek a nők pedig kétségtelül közösséget teremtenek Tatabányán.

A KÖZÖSSÉG ESZENCIÁJA

Kilencen végeznek operatív munkát a mÉrtékadó Nők Társaságának egyesületében. Kilenc olyan nő, akik ugyan sokban hasonlítanak, de valójában nagyon különbözőek – korban, a munkavilágában betöltött szerepükben, érdeklődési körükben egyaránt. Talán ez adja a működésük eszenciáját. Van közöttük vezető beosztású, cégtulajdonos, alkalmazottként dolgozó, vállalkozóként érvényesülő, és

nyugdíjas is. Van, akinek nincs gyermeke, és vannak egy- vagy többgyermekes édesanyák is, sőt büszke nagymamák is tagjai a társaságnak. Van, aki boldog házasságban él, van, aki egyedülálló, vagy gyermekét egyedül neveli. Van, akinek mindegy az egészséges táplálkozás, van, aki a mozgásra esküszik, de akad, aki képtelen felemelni a fenekét, inkább a könyveket falja. Ebből a sokszínűségből is látszik, hogy bárki találhat velük kapcsolódási pontot, mert a(z) (m)Érték, amit képviselnek, mindenki számára elérhető, pont mint a mÉrtékadó Család és KarrierPONT.

KREATIVITÁS, MINT (M)ÉRTÉK

Kezdetben a havi klubdelutánjainak helyi vállalkozóknak adtak lehetőséget a bemutatkozásra, majd a szemléletformáló, ismeretterjesztő előadások kerültek a fókuszba, mindvégig szem előtt tartva a fejlődés, változás, változtatás lehetőségét a közösség számára. Jelenleg, - a várossal közös konzorciumban nyert pályázat kereteihez finomhangolva - folyamatosan bővítik, fejlesztik a programkínálatukat. A tréningek, előadások mellett kreatív és önismereti programok is nagy sikerrel futnak. A programokban közös, hogy lehetőséget teremtek arra, hogy aki betér hozzájuk, szabadon beszélgesen dilemmáiról, feltegye kérdéseit, legyen szó magánéletéről, karrieréről, vagy a hétköznapokról.

Ünnepek előtt nagy hangsúlyt fektetnek a kézműves programokra, amelyek azért olyan népszerűek, mert amellet, hogy segítenek ráhangolódni

az adott eseményre, kiszakítanak a hétköznapokból is. Ilyenkor egy kicsit meg lehet állni, ki lehet kapcsolni. A varráson, a papírtechnikai kézműves foglalkozáson kívül csillámtetoválás tanfolyamon, a jövőben pedig a kalligrafikus írás tanfolyamon is részt vehetnek a mÉrtékadó Család és KarrierPONTban mindazok, akik szívesen feszegetik ötleteik határait. Az eddigi tapasztalatok pedig azt mutatják, hogy a tatabányai hölgyek, szeretik feszegetni. Ezek az alkalmakon el lehet fogyasztani úgy egy csésze kávé, hogy csak a sarokból figyeljük a történeteket és úgy is, hogy eddig ismeretlen emberekkel megosztunk egy számunkra kedves témát.

A KOMMUNIKÁCIÓ (M)ÉRTÉKE

Az elmúlt időszakban a mÉrtékadó Nők számára határozottan kirajzolódott, hogy a kommunikáció minden tatabányai számára értékes és izgalmas terep, éppen ezért fókuszálnak erre a területre. A magánéleti és szakmai területet is érintő ingyenes képzéseik, tréningjeik legkedveltebb része az elméleteket átívelő gyakorlati, sajátélményre épülő tapasztalás. A visszajelzések alapján nem csak azért, mert segítenek abban, hogy a hétköznapokba is beépítsék mindazt, amit hallottak, hanem azért is, mert így a résztvevők egymást is jobban megismerhetik. Ennek pedig bizonyított eredménye, hogy a programokon tényleg születtek már olyan barátságok, ismeretségek, amelyek a mÉrtékadó Család és KarrierPONTon is túlmutatnak.

A kommunikáció mellett nagy az érdeklődés azokra a programokra,

workshopokra, egyéni és csoportos coachingokra, amely az önismeret útján támogatja a tatabányaiakat. Egyre többen ismerik fel, hogy az önértékelési válság, az önbizalom hiánya, a „mások” véleménye miatti aggodás akadályt gördít a kiegyensúlyozottság megvalósításában. Az elvárásoknak és a szerepek sokszínűségének való megfelelés felőrölhet családi és baráti kapcsolatokat, nehezíti a munkaerőpiacon való érvényesülést.

A mÉrtékadó Család és KarrierPONT ingyenes, egyéni tanácsadással során olyan háttértámogatást adnak a hozzájuk fordulóknak, amelynek köszönhetően magabiztosan és otthonosan tudnak mozogni akár a munkában, akár a magánéletben.

Az elmúlt két évben több mint 1000 tatabányai fordult meg a Dózsakertben működő mÉrtékadó Család és KarrierPONTban. Városunk büszke lehet arra, hogy kilenc elkötelezett nő, megvalósította azt a célkitűzést, miszerint egy olyan központot hozzanak létre, amely támogatást nyújt azoknak, akik valamilyen változást szeretnének elérni életükben. A rengeteg pozitív visszajelzés, amit napi szinten kapnak a mÉrtékadó Nők, egyértelműen láttatja, hogy a Tatabányán és környékén élő hölgyek nyitottak, sokszínűek és nagyon befogadók.

-KZD-

Amennyiben ön is szeretne részese lenni egy nyitott, sokszínű és segítő közösségnek, látogasson el a mÉrtékadó Család és KarrierPONT programjaira! www.mertekadocsak.hu

MÁRCIUS 8-ÁN A HÖLGYEKET ÜNNEPELJÜK

A Mértékadó Nők Társasága megkérdezte: miért jó Tatabányán nőnek lenni?

Krüpl Edit

Nem tudom, máshol milyen nőnek lenni, mert itt élek 30 éve. Amiért jó itt nőnek lenni: a lehetőség. Bármik lehetünk, bármit megtehetünk. Sok a munkahely, ami anyagi függetlenséget biztosít, és sok a kikapcsolódási,

önképző lehetőség is, ahol nők lehetünk, fejlődhetünk, inspirálódhatunk, esetleg vágyaink megvalósításához támogató közeget kapunk.

Ongrády Zsanett

Vállalkozóként fontos számomra a folyamatos tanulás, egyre több képzés, workshop helyben is elérhető, melyben nagy szerepe van a mÉrtékadó Család és KarrierPontnak. Létezik olyan vállalkozói Anyukák közössége is, ahol

megoszthatjuk egymás kihívásait és támogathatjuk egymás fejlődését. Szerintem egyre több minden a rendelkezésünkre áll, hogy Nőként segítse üzleti vagy magánéletünket. Kérdés, mi hogy állunk ezekhez?

Csóka Éva

Gyerekként, fiatal felnőttként és nagycsaládosként is szeretek Tatabányán lakni. Minden életszakaszomban ad valamit, ami a részemé válik. A szüleim, a barátaim és a munkahelyen: minden egy helyen, elérhető közelségben, a mindennapjaimban. Egyre

több lehetőséget ad azzal, hogy megszépül, megújul és nyitott a 21. század kihívásaira. De mindezek mellett a Gerecse és a Vértes ölelésében, a tömbházak szürkéjében ott van a múltja is és az enyém is.

Bekecs Szilvia

Soha nem szerettem volna fiú lenni, mindig élveztem, hogy nőként élhetek. Annyi klassz dolog van, ami így életem része lehet. A legjobb, hogy két csodás lány anyukája lehetek. És van még számtalan szuper dolog: imádom, hogy nőként ragyoghatok, hangosan nevetgetek, sírhatok,

és kérés nélkül is kaphatok segítséget. Nőkkel, és nőként dolgozhatok és érezhetem a barátnők adta támogatás biztonságát. Persze a legfontosabb az, hogy mindez a sok jó dolog, csak a férfiak mellett értelmezhető, tehát nagyon hálás vagyok nekik, hogy ezeket az érzéseket, mi NŐK megélhetjük mellettük!

KERETEDZ ÁT A HÉTKÖZNAPOKAT!

Mi is kell valójában? Egy kis figyelem, egy kis kikapcsolódás, csipetnyi stresszkezelés, lazulás és persze önbizalom. A hétköznapok ettől lesznek teljesek és élvezhetők. Mi most segítünk Neked, ugyanis a tavalyi nagy sikerre való tekintettel ismét meghirdetjük munka-magánélet tréningünket. A két napos tréningünkön garantáljuk, hogy tippeket és trükköket kapsz arra, hogyan menedzsel könnyebben a hétköznapokat.

A tréning időpontja:
2020. március 11. és 18., 10:00 – 15:00 óra

Helyszín:
mÉrtékadó Család és KarrierPont
(2800 Tatabánya, Réti út 164. fszt. 1.)

TÉMAKÖRÖK:

önismeret, önérvényesítés, időgazdálkodás, kooperáció, stresszkezelés, kommunikációs készségek erősítése

A tréning „mellékhatása”, hogy a munka és magánélet egyensúlyi állapotához közeledve egyre csökken majd az életedben lévő stressz, elégedettség, magabiztosságod pedig nőni fog.

A „D” típusú felnőttképzésnek minősülő munka-magánélet tréning maximum 15 fős csoportokban zajlik. A tréning 2 napos, mindkét napon részt kell venni. A részvétellel térítésmentes, azonban regisztrációhoz kötött. Mindkét nap kávészünetet és meleg ebédet is biztosítunk Neked.

Jelentkezni a <http://mertekadocsak.hu/munka-maganelet> oldalon tudsz a regisztrációs lap kitöltésével.

Mikolasek Zsófia igazgató:

Hogyan mutassam meg leghatékonyabban, mi is a könyvtár ma? Hozzak külföldi példákat? Mutassak képeket? Idézzek olvasói véleményeket? Esetleg szakirodalmat? Mondjam, hogy elmélyült kutatóhely? Könyved szórakozási lehetőség? A bölcsesség őrizője, feltárója és terjesztője? Randihely? Mesekuckó? Ahol a világra? Közösségi hely? Információs központ? Ahol társasozni lehet? Ahol tanulni, zenét hallgatni, filmet nézni, barátkozni lehet? A fenntartható gondolkodás igéjének terjesztője? Melyikkel foglalkozom az olvasót? Nem válogatok, ez mind-mind a könyvtár.

Sokan kérdezték, kérdezik tőlem: Ki jár ma könyvtárba? Mi szükség van rá? Szemlesütve, behúzott nyakkal próbáltam válaszolni korábban, de most már kihúdom magam, felemelem a fejem és úgy kérdezek vissza: Te jársz? Könyvtárba menni menő. Oda a szülők is elengedik első szóra a gyerekeket. Okosnak, olvasottnak, műveltnek, tájékozottnak lenni trendi. Információt birtokolni létszükséglet. Alkotni, kutatni, elmélyülni tudni ma már ritka tevékenység.

2020 őszén új könyvtárat kap a város és a megye. Hatalmas fejlesztés ez a város kulturális területén. A könyvtár alapterülete a kétszeresére nő, szolgáltatásai, szellemisége frissülnek, a kapukat még szélesebbre tárjuk. Ami volt és jó volt, megmarad: az egyértelmű szolgáltatásokon kívül (kölcsonzés, helyben olvasás, előjegyzés) a digitalizálás, a szkennelés, a könyvtárközi kölcsönzés, az irodalomkutatás, az adatbázisok használata. Megmarad természetesen az egyik legnagyobb büszkeségünk és erősségünk - a helyismereti gyűjtemény, muzeális dokumentumaink és az abból való tájékoztatás. Úragondoljuk, és új szellemmel töltjük meg a Zöld könyvtári gondolatot. Továbbra is odafigyelünk a gyermekolvasóinkra – állományban, programokkal,

GONDOLATOK A MEGÚJULÓ KÖNYVTÁRRÓL

kedves könyvtárosokkal. Módszertani segítséget nyújtunk a megye könyvtárosainak.

Új utakra is lépünk. Helyismereti gyűjteményünk nagy részét digitalizáljuk és építjük E-könyvtárunkat. A digitalizált anyag alapján e-tananyagot fejlesztünk a közoktatásban résztvevő diákok és pedagógusok számára. Közösségi térként szélesre tárjuk a könyvtár kapuit a civil szervezetek, önképző körök, baráti társaságok, a különböző generációk előtt. Irodalmi kávéházzal kedveskedünk az írott szó és a kávé szerelmeseinek. Teret, helyet, találkozási pontot kínálunk a középiskolásoknak. Erősítjük külföldi kapcsolatainkat: V4-es könyvtári hálózatot és programot szervezünk határon túli könyvtárakkal karöltve. Milyen is lesz hát az új könyvtár? Hozzáfért biztosít az információhoz, a tudáshoz és a kultúrához, ugyanakkor közösségi találkozóhely, Makerplace, tanulási központ és az inspiráció helyszíne is lesz.”

NEM CSAK EGY JELZŐ A „ZÖLD” KÖNYVTÁR.

A könyvtár már régóta erősíti az ökológiai gondolkodást. Nász János szakmai munkatárs (Zöld Ág díjas) számtalan programot szervez a környezettudatosság terjesztésére. Az új könyvtár belső terének közepén élő fa fogja jelképezni a zöldkönyvtár jelleget. A szép látvány mellett továbbra is kiemelt szakmai tartalom marad az öko-könyvtár szolgáltatásainak rendszere.

Suller Ildikó szakmai munkatárs a gyermekkönyvtárról: Közösségi térként való működésünk a könyvtárak feladatkörének bővülésével már tíz egynehány éve jellemzi gyermekkönyvtárunkat. Nagy hangsúlyt fektetünk a családi programokra, hiszen gyermekek és szüleik közös élményei, tevékenységei erősítik a családi kohéziót.

A gyermekkönyvtár feladata a gyermek korosztály olvasásra nevelésének elősegítése, együttműködve az oktató-nevelő intézményekkel. Igazodva az életkori

sajátosságokhoz, az egyes korcsoportoknak más-más módon közvetítve szolgáltatásainkat.

„Az én könyvtáram” projekt 4 fejlesztési iránya: az olvasáskultúra fejlesztés támogatása, a digitális írástudás, a könyvtárhasználat – információkeresés, és a szövegértés fejlesztés támogatása, kiemelten a digitális szövegértés, egyéni és közösségi tanulás támogatása. A könyvtárosok szerepe (így a miénk is), kibővül a kompetencia- és képességfejlesztéssel, tehetséggondozással – utóbbi tevékenységek a mintaprogramok

folytatás a következő oldalon...

Világos, izgalmas intézmény nyit őszen

használatában nyilvánulnak meg a közeljövőben.

dr. Horváth Géza szaktájékoztató, a könyvtár helyismereti gyűjteményének gondozója: A helyismereti tevékenységet végző könyvtáros segíthet a helytörténeti kutatóknak abban, hogy miként határozza meg, alakítsa ki egy-egy téma kutatásának a fázisait. „Helyismereti gyűjteményünk a megyénk gazdaságáról, társadalmáról, földrajzáról, kulturális és művészeti életéről szóló tudományos és ismeretterjesztő könyveket, tanulmányokat, és sajtóanyagot, valamint a megyében született vagy élt, tevékenykedett jeles személyek műveit,

illetve a róluk szóló irodalmat, és a megye nyomdáiban készült dokumentumokat tartalmazza. Beleértve a történeti Komárom és Esztergom vármegyék anyagát is. Több, mint 10 ezer egységet számlál, aminek döntő többsége könyv, kisebb része térkép, kézirat, szakdolgozat, illetve disszertáció, és időszaki sajtótermék. Ez az állományrész csak helyben használható, kölcsönözni nem lehet belőle. A helyismereti gyűjteményen belül külön állományrészként kezeljük a muzeális gyűjteményt, amely több mint 1200 dokumentumot foglal magába, és országosan is kuriózum egy „csinált városban”. Ez az állományrész bekerült a megyei és a városi értéktárba is. A helyismereti gyűjtemény digitalizálása folyamatos, annak nyilvánosság számára való elérhetősége is egyre szélesebb formákat ölt. Egykoron Bárdos László István teremtette meg az alapokat Tatabányán a helytörténetben. Mára a folyamatok a szakmai munka mellett a lokálpatrióta gondolkodást is támogatják. Aki kutatást kezdeményez a megyeszékhelyen annak egyszerű a dolga. Tárgyak esetében a múzeum, kéziratok esetében a levéltár, nyomtatott termékek (és digitális megjelenés) esetében a könyvtár tud segíteni.

-cserteg-

A HARMINCAS ÉVEK TATABÁNYÁJA TEREPA SZTALON

Újraélednek a motívumok

Nem csak külsőben, de tartalmában is igazán egyedülálló megújulás tanúi lehetnek azok, akik figyelemmel kísérik a Tulipános Ház jelenkori történetét. Az épületen már az utolsó símításokat végzik, újraélednek a szecessziós motívumok, az aranyozással ismét régi pompájában ragyognak a minták, és minden megmenthető darabot restaurálnak a szakemberek.

Mindeközben a múlt modernkori megjelenítése is folyamatban van a háttérben. Informatikusok, grafikusok,

számítógépes animációkat készítőket ülnek a gépeknél, és álmódjakkal újra nem csak Tatabánya, de az egész szénmedence történelmét. Amint pormentesítik a ma még építési területet, az épület belső tereit, megkezdődhet az informatikai eszközök telepítése. A harmincas évek Tatabányája elevenedik meg majd azon a terepasztalon, ahol a bányászváros jellegzetes épületei, létesítményei – a hatajtós házak, a brikettgyár, a gőzfürdő, az erőmű, a Népház, a csillesor, a kasház, a szénosztályozó is helyet kap.

-ice-

A legmodernebb technikával, 3D nyomtatással készülnek az egyes elemek, és kiterjesztett valósággal, digitális eszközzel kombinálva alkotnak élmény játszótérrel a felújított Tulipános Házban.

A fejlesztők tájékoztatása alapján az országban egyedülálló attrakciót láthatnak, használhatnak majd a családok, iskolai csoportok a látogatás során.

Mint azt Szücsné Posztovics Ilona polgármester az erről szóló találkozó után elmondta: a város célja, hogy az új, interaktív élményelemekkel játékos módon keltse fel a fiatalok érdeklődését a helytörténet, a geológia, az ipartörténet iránt és komplex programot kínáljon – korosztály szerint. A tervek között szerepel, hogy a Tatabányai Múzeum, a Bányászati és Ipari Skanzen, a kalandpark, a Vértességi Agorája, a Turul emlékmű és tanösvénye látogatását is bevonják egy-egy programsorozatba, amellyel városhatáron innen és túl is hirdetik majd az új turisztikai látványosságot. „Komplex programot szeretnénk kínálni osztálykirándulások szervezőinek, baráti társaságoknak, családoknak, a nyugdíjas korosztálynak is. Össze kell kötünk a város nevezetességeit, intézményeit, látványosságait, mert mindegyik más szemmel, eltérő szakmai mélységben, technikai eszközökkel, vagy éppen a maga természetes módján mutatja be, milyen csodálatos helyen élünk, milyen alapokat öröklöttünk meg elődeinktől” - mondta el a polgármester, aki hozzátette: máris óriási az érdeklődés a Tulipános Ház, mint rendezvény helyszín iránt.

MOST FESZT

2020 • MÁRCIUS 25 29 • TATABÁNYA

JÁSZAI MARI SZÍNHÁZ

RUBENS ÉS A NEMEUKLIDESZI ASSZONYOK

Esterházy Péter drámáját a szerző Hasnyálmirigygnapló című szövegének felhasználásával átdolgozta Komán Attila és Dohy Balázs

Deák Katalin – Bíró Réka – Bartalis Gabriella

ÁSÓKAPA

PanoDráma

PALI – MALÉTER PÁLNÉ ÉLETMONOLÓGJA

Dennis Kelly

23 PERC

AZ UTOLSÓ TÚZIJÁTÉK

Jens Christian Grøndahl és Alex Broun művei alapján

Mészáros Piroska – Boronkay Soma

CALL GIRL – A TÚLÉLÉS TÖRTÉNETE

Schwechtje Mihály

AZ ÖRÖKSÉG

Nassim Soleimanpour

FEHÉR NYUSZI, VÖRÖS NYUSZI

Mohammad Rahmanian – Farid Tehrani

JEANNE D'ARC A TŰZBEN

Gyarmati Kata – Edvin Liverić

A VÁROS EMLÉKEZETE

A Színház- és Filmművészeti Egyetem előadása

A csikszeredai Csiki Játékszín előadása

A PanoDráma előadása

Az előadás a MASZK Egyesület (Szeged), az Orlai Produkciós Iroda és a Füge Produkció együttműködésében jött létre

A Bethlen Téri Színház és a Manna közös produkciója, a Találkozás Tehetségprogram előadása

A Mozsár Műhely és a Manna közös előadása

A Füge Produkció előadása

A SzínMűhely Produkció és az Átrium előadása

A SzínTársulat és Fém Arts and Café előadása

A Stúdió K Színház és a rijekai Hrvatski kultúrni dom (Horvát Kulturális Központ) közös produkciója

A MOST FESZT 2020 létrejöttét az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Magyar Művészeti Akadémia, a Nemzeti Kulturális Alap és Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata támogatja.

A MOST FESZT 2020 támogatója a HEGEVILL KKT. és a BAU-TECH HUNGÁRIA KFT.

2800 Tatabánya, Népház u. 5. szervezés@jaszaiszinhaz.hu 34 323 074 20 400 4646
jaszaiszinhaz mostfeszt.hu jaszaiszinhaz.hu

A színház a műsorváltástól a jogát fenntartja!

SZÉCHENYI 2020

DALLOS ISTVÁN FOTÓJA

Komálovics Zoltán: Lány a hídon

„Egy lány lépdél az éles-csöndben
Madárfűzér fonja szárnyait
Nőisége négy égtája köré.”

HARMOS CSILLA FOTÓJA

Ady Endre: A nyári délutánok

„S ott fenn az Égen, ott valahol,
Egy-egy pillantást visszavetnek.
Sírván nevetünk az Ég alatt
S ott fenn, ott fenn, ott is nevetnek.”

FEHÉR TAMÁS FOTÓJA

Ady Endre: A nyári délutánok

„Mikor az Ég furcsa, lila-kék
S találkára mennek a lányok,
Óh, be titkosak, különösek
Ezek a nyári délutánok.”

FOTÓKIÁLLÍTÁS A KÖLTŐI KÉP JEGYÉBEN

Az elmúlt évben megrendezett nyári fotótábor résztvevőinek fényképképzése sajátos élményt kínál. A 20. Kép-Szín-Tér nyári fotótábor, amit a Tatabányai Múzeum Bányászati és Ipari Skanzenjében rendeztek, a szervezők a résztvevői elé egy olyan feladatot állítottak, hogy egy Ady vers - amit közösen az Ady évforduló alkalmából választottak - egy-egy szakaszához készítsenek képeket. Dallos István a tábor művészeti vezetője elmondta, a modern költészet és általában a költészet a nyelv általi emlékezet. A költészet a nyelv emlékezte. A költészet emlékeztet. A fénykép is emlékeztet, igaz nem a nyelv általi, hanem a fotográfia sajátos formanyelvén. A költői kép megformálása egy átértelmezés, egy megjelenítés.

A Vértess Agorája folyosó galériáján március 5-én 17 órakor nyíló kiállítás erről az átalakításról mutat képeket - a költői kép miként jelenik meg fénykép formájában. A tábor természetesen a megszokott témákat is kínálta a résztvevőknek. A Tatabányai Erőmű engedélyével az erőműben jártak a fotósok, ahol ipari formákkal, bonyolult csővezetékekkel, kompozíciós kihívásokkal találkoztak. Hagyományos téma a személyfényképezés, aminek tavaly is modellek segítségével egy egész napot szenteltek. Az első táborról állandó téma a város, városrészek antropológiai szempontú fényképezése. A kiállítás ebből az egy heti közös fényképezésből ad ízelítőt.

Tatabánya Tavaszi Fesztivál

március 20 - április 4.

KÉT HÉT – 24 ÉLMÉNY
MŰVÉSZETI PROGRAMOK TATABÁNYÁN
WWW.AVERTESAGORAJA.HU

Szabó Balázs Bandája

A fesztivál ünnepélyes megnyitója

2020. március 20. péntek, 19:00 h
A Vértess Agorája - nagyterem

XI. Dallam Regionális Kórustalálkozó

2020. március 21. szombat, 9:30 h
A Vértess Agorája - nagyterem

Oroszlánkirály (mesebalett)

a Silhouette Balett előadása
2020. március 22. vasárnap, 18:00 h
A Vértess Agorája - nagyterem

Fülei Balázs zongoraművész estje

2020. március 23. hétfő, 19:00 h
A Vértess Agorája - nagyterem

Ufo - Nyitott rezervátum

„Egy elveszett törzs”
Beszélgetés Pajor Tamással
2020. március 24. kedd, 18:00 h
A Vértess Agorája - Kortárs Galéria

MOST FESZT MONODRÁMA ÉS STÚDIÓSZÍNHÁZI FESZTIVÁL

2020. március 25-29.
Jászai Mari Színház

Tatabányai Black Diamond Big Band

Vendégművészek: Pocsai Kriszta és Gyárfás István
2020. március 25. szerda, 19:00 h
A Vértess Agorája - nagyterem

Frenák Pál Társulat: Birdie

2020. március 26. csütörtök, 19:00 h
A Vértess Agorája - nagyterem

A FESZTIVÁL FŐ TÁMOGATÓJA:
BRIDGESTONE

Import: Szentendre MOST

A Kortárs Galéria kiállítása
2020. március 27. péntek, 17:00 h
A Vértess Agorája - Kortárs Galéria

Hidas Quartett

2020. március 27. péntek, 18:00 h
A Vértess Agorája - nagyterem

Ráhangoló: A mezők fehér lovagja

Közreműködnek:
Demeniv Igor harmonikaművész és
a Forgórózsa Népművészeti Központ táncosai
2020. március 29. vasárnap, 10:00 h
A Vértess Agorája - emeleti galéria

Rejtelmek, ha zengenek

Jordán Tamás és Sebő Ferenc, József Attila estje
2020. március 29. vasárnap, 18:00 h
A Vértess Agorája - nagyterem

Térváltás

Válogatás a Tatabányai Múzeum
képzőművészeti gyűjteményéből
Kiállítás megnyitó
2020. április 3. péntek, 17:00 h
Tatabányai Múzeum

Snétberger

Mesterek és tanítványok
2020. április 3. péntek, 19:00 h
A Vértess Agorája - nagyterem

ExperiDance: Gyöngyhajú lány balladája

2020. április 4. szombat, 18:00 h
Földi Imre Sportcsarnok

SZÁMÁRA ATEHETSÉG DIKTÁLÓ ERŐ

„Izgalmas feladat megteremteni, hogy
összekapcsolódjon a zene és a közönség”

Fülei Balázs Liszt-díjas zongoraművész egy korábbi interjúban úgy fogalmazott, hogy „zenével nem terhelt családba születtem”. A Tatabányai Tavaszi Fesztivál előadóművészeivel telefonon beszélgettem – erről, a vonatokról, a magyar zeneszerzőkről és természetesen arról is, hogy milyen darabokat hoz a tatabányai közönségnek.

Ha jól emlékszem, ezt akkor válaszoltam, amikor a riporter a generációkon átvélő zenei tehetségről kérdezett. Komoly súly lehet egy gyerek vállán, ha a szülei elvárásai szerint kell választania. Számomra nem volt kérdés, hogy zenei vonalon indulok el és erre sem erőltetett ösztönzést, sem eltántorítást nem kaptam a szüleimtől. Szabadon dönthettem.

A zene különböző megnyilvánulásai közül is egyértelmű volt a választás?

Volt otthon egy pianínó, azon tanultunk a két bátyámmal. Ilyen szempontból a hangszer evidens volt. A komponálás olyan, mint a versírás – bárkinek jelen lehet az életében, számomra kiderült, hogy ez mellékpálya. Próbálkoztam zeneszerzéssel, de az én utam a zongorázás felé vezetett.

Elhhez érzett tehetséget?

A tehetség diktáló erő – amikor az embert nem hagyja nyugodni valami, minden nap akar vele foglalkozni. Valamilyen mánia. A zeneszerzésben ezt nem éreztem. Annál inkább az előadóművészetben.

Nem hagyhatom ki az olvasást, és a vonatokat...

Gyermekkorom óta vonzanak. Óráig tudok állni egy pályaudvaron és nézni a vonatokat, ahogy szinte jelmezben igazgatják, indítják, ellenőrzik a kocsikat az emberek, ahogy két rakodás

között beszélgetnek, megessznek egy szendvicset, majd továbbindulnak a hatalmas szerelvényekkel. Nincs terepasztalom, de szenvedélyesen érdekelnek a vonatok. Ha mind az idő, mind a távolság megengedi, nem repülök, hanem vonattal utazom koncertezni. Hátradőlök, olvasok, eszem, alszom, és közben szalad a táj mellett – fantasztikus élmény. Különösen a hálókocsis utakat kedvelem. Ma már olyanok, mint egy kis hotel-szoba.

Bartók és Liszt mindig szerepel a műsoron?

Sokat játszom Bartókot, de nem vagyok ügyeletes Bartók játékos (nevet). Egyszer egy barátom megemlítette, hogy valaki azért nem jár a koncertjeimre, mert „mindig” Bartókot játszom. Volt egy Liszt est a Zeneakadémián, arra eljött. Rádásként Bartókot játszottam – így nem úszta meg. Magyar előadóművészként különös késztetést érzek arra, hogy külföldi koncerten mindenképpen szerepeljen magyar zeneszerző darabja, főleg Liszt, Bartók, Kodály. Ők a zeneirodalom örök részei.

Tatabányára hogyan állt össze a repertoár?

Sokszor töprengem a műsorok összeállításakor. Olyan generáció nő fel most, amelynek szinte ki-elégíthetetlen az ingerküszöbe. Nem tudom, hogy 5-10 év múlva leköti-e majd a figyelmet egy szóló zongora koncert.

-alice-

TATABÁNYAI KONCERT:

Debussy: Metszetek

(Pagodák, Granadai este, Kertek az esőben),

César Franck: Prelúdium, Korál és Fúga,

Beethoven: Op.57 f-moll, „Appassionata”,

Liszt: Velence és Nápoly – Gondoliera, Canzone, Tarantella

FRENÁK PÁL TÁRSULATA TATABÁNYÁN

Frenák Pál koreográfus legújabb előadása a bennünk és körülöttünk emelt falakról és határokról és azok túllépéséről szól - legyenek ezek pszichológiai, történelmi, szociális vagy fizikai határok. Mi az, ami bezár és elválaszt minket? Mi az, ami megnyit és felszabadítja a korlátokat? Az új kreációban a Frenák Pált hosszú évek óta foglalkoztató repülés-motívumon túl Alan

Parker Birdy című filmdráma, William Wharton amerikai író 1978-as, azonos című regénye, valamint Raymond Depardon's San Clemente című dokumentumfilmje szolgál inspirációként a koreográfus számára, és ahogy az tőle megszokott, az új produkció is izgalmas és egyedi térélményt kínál. A díszlet a 3D-s grafikai tervezőprogramok világát idéző, közel

2,5 méter magas elemekből, átjárható különleges fémlabirintus, lenyűgöző és grandiózus térrendszer, melyet Lakos Dániel építész formatervezési díjat nyert, innovatív térbeli kirakós játéka, a Logifaces ihletett. A produkció zenei anyaga a berlini zeneszerző, Norman Levy munkája. A társulatra jellemző intenzív, magával ragadó elektroakusztikus zenei világ most klasszikus zenei etűdökkel ellenpontosodik, Kertész Endre nagyszerű csellójátékával a színpadon.

forrás: www.mupa.hu

A VÉRTES AGORÁJA BEMUTATJA

Szabó Balázs Bandája

március 20., 19 óra

Tavaszi Fesztivál

A VÉRTES AGORÁJA

*„Tartsd meg Uram! e szabadságnak fáját,
s engedd, hogy a kiomlott ártatlan vérért
a szenvedő népeknek dúsan teremje meg
gyümölcsseit.”*

(Gracza György)

MÁRCIUS 15.

TATABÁNYA MEGYEI JOGÚ VÁROS
ÜNNEPI MEGEMLÉKEZÉSRE
HÍVJA ÉS VÁRJÁ A VÁROS POLGÁRAIT,

AZ 1848-49-ES FORRADALOM
ÉS SZABADSÁGHARC
172. ÉVFORDULÓJÁN,

2020. MÁRCIUS 15-ÉN
VASÁRNAP, 15:00 ÓRÁRA
A BÁNHIDAI SZOBORPARKBA.

PROGRAM:

TÉRZENE | HIMNUSZ

RÉSZLET GRACZA GYÖRGY:
AZ 1848-49-IKI MAGYAR
SZABADSÁGHARCZ TÖRTÉNETE
CÍMŰ MŰVÉBŐL

LEGÉNYES

ÜNNEPI BESZÉD

BESZÉDET MOND:

SZÜCSNÉ POSZTOVICS ILONA
TATABÁNYA MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERE

„EL KELL MENNI”

KOREOGRAFÁLT TÁNC

KOSZORÚZÁS | SZÓZAT
ÜNNEPÉLYES TISZTELETADÁS

KÖZREMŰKÖDŐK:

TATABÁNYA VÁROS FÜVÖSZENEKARA

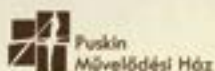
JUHÁSZ ZOLTÁN
MŰSORKÖZLŐ

HAMAR DÁVID,
A TATAI REFORMÁTUS GIMNÁZIUM DIÁKJA

BÁNYÁSZ TÁNCEGYÜTTES
KOREOGRAFUS: LÉGÁR DÁNIEL
NAGYIGMÁNDI LOVASKÖR

PROGRAMSZERVEZŐK:

A VÉRTES AGORÁJA
BÁNHIDAI PUSKIN MŰVELŐDÉSI HÁZ

TATABÁNYA
MEGYEI JOGÚ VÁROS